„NOWY ŚWIAT"
The only Polish A. B. C. Newspaper in the Eastern States

Nowy Świat
THE POLISH MORNING WORLD

Kto raz przeczytał „NOWY ŚWIAT" Ten zawsze go czyta
6 STRON 6

No. 71. Rok XXVI. DAILY AND SUNDAY NEW YORK, Wtorek, 13-go marca (Tuesday, March 13th) 1923 Entered as Second Class Matter, March 31st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y. Cena 3 centy

FRANCJA NIE POTRZEBUJE NICZYJEJ POMOCY

BĘDZIE CZEKAĆ CIERPLIWIE NA SKUTKI SWOICH ZARZĄDZEŃ

Nie obawia się zarzutów bezprawia — Niemcy tak samo mieli postąpić przed 50 laty

PARYŻ, 12 marca. — Premjer Poincare w oświadczeniu przesłanem dzisiaj korespondentowi Associated Press (Zjednoczonej Prasy) stwierdza, że skargi Niemiec iż zajęcie Ruhr przez wojska francuskie i belgijskie jest nielegalnem, są bezpodstawne i obłudne, wobec faktu, że kanclerz niemiecki Bismarck już po wycofaniu wojsk niemieckich z Francji, po klęsce francuskiej w 1870 roku, zagroził powtórnem najechaniem wojsk niemieckich na Francję, jeżeli rząd francuski nie postara się o natychmiastowe zapłacenie nałożonych na Francję odszkodowań.

Premjer Poincare na poparcie swego oświadczenia przytoczył wyjątki z not przesłanych rządowi francuskiemu przez Bismarka, grożących Francji ponownym najazdem wojsk niemieckich.

Premjer Poincare przesłał Zjednoczonej Prasie powyższe oświadczenie, by wykazać jak tchórzliwem jest postępowanie przedstawicieli narodu niemieckiego, płaszczących się wobec siły a butnych wobec słabych.

Lotnicy bombardują zatory lodowe

PORT JERWIS, N. J., 12 marca. — Trzech lotników z aeroplanami bombowemi przybyło dzisiaj z pola lotniczego Aberden, Md., by rozbić olbrzymie zatory lodowe, które się utworzyły na górnym brzegu rzeki Deleware i grożą poważnym niebezpieczeństwem w razie nagłej odwilży — lub deszczu. Zatory lodowe utrudniające odpływ nagle wezbranych wód mogłyby spowodować groźną powódź wzdłuż całego górnego biegu rzeki Deleware i zniszczyć wszystkie miejscowości położone nad rzeką Deleware w północno-wschodniej Penna.

Sejm polski ukraca gadatliwość panów posłów

Przywódcy małych stronnictw nie będą mogli używać trybuny do celów agitacyjnych

(Telegram własny Nowego świata)

WARSZAWA, 12 marca. — Konwent Senjorów w Sejmie przeprowadził uchwałę, która poszczególnym mówcom, zabierającym głos w obradach przyznaje prawo mówienia tylko przez ograniczony czas w stosunku do liczby członków klubu, do którego mówca należy.

Uchwała ta uniemożliwi wygłaszanie długich niepotrzebnych przemówień i pośrednio zmusza każdego mówcę do treściwego wypuszczenia stanowiska dotyczącego klubu.

W tych dniach odbędzie się w Sejmie głosowanie nad wprowadzeniem normy procentowej dla obconarodowców na uniwersytecie krakowskim. Wniosek prawdopodobnie przejdzie.

TURCY LICZĄ NA PRĘDKIE ZAWARCIE POKOJU

ALJANCI BĘDĄ ZMUSZENI DO TEGO, WOBEC GROŹNEJ SYTUACJI

KONSTANTYNOPOL, 12 marca. — W tureckich kołach rządowych panuje przekonanie, że ostateczne zawarcie pokoju z aljantami jest niedalekie. Politycy tureccy spodziewają się, że aljanci będą zmuszeni poczynić Turcji żądane ustępstwa wobec coraz bardziej komplikującego się położenia w Europie, spowodowanego rozwojem wypadków w Ruhr.

Nadzieje swoje politycy tureccy opierają na zmianie opinji angielskiej względem sprawy Bliskiego Wschodu, która z każdym dniem staje się więcej wyrozumiałą dla żądań tureckich.

Książę Lichnowsky zarządcą fabryki papierosów

GENEWA, 12 marca. — Renegat polski były ambasador Niemiec do Anglji, wielki magnat górnośląski, książę Lichnowski, którego dziadek jeszcze mówił po polsku, straciwszy cały prawie swój olbrzymi majątek w kapitałach złożonych w bankach niemieckich zmuszony został do zarabiania na utrzymanie przez przyjęcie posady dyrektora fabryki papierosów w mieście Baden.

ŁAPICHŁOP

Policja rozesłała alarm gończy do wszystkich miast Ameryki i do portów europejskich za bankierem vincenzo Tiabo (rycina) który zbiegł z New Yorku, zabrawszy ze sobą $2,000,000 dolarów ulokowanych w jego banku przy Mott st., przez najuboższą klasę włochów

PRASA ANGIELSKA DOMAGA SIĘ ZAWARCIA POKOJU Z TURKAMI

Radzi nie oglądać się na aljantów

LONDYN, 12 marca. — Z otrzymaniem przez aljantów tureckich kontrpropozycji pokojowych, prasa angielska domaga się natychmiastowego podpisania traktatu pokoju z Turcją bez oglądania się na resztę aljantów, ze względu na ciągłe zwiększające się niebezpieczeństwo w zagłębiu Ruhr i napięcie, jakie się pojawiło w ostatnich dniach pomiędzy angielskiemi władzami okupacyjnemi w Kolonji i okupacyjnemi władzami francuskiemi w zagłębiu Ruhr. W rządowych kołach angielskich—jakkolwiek przeważa opinja, że związek aljancki nie może być zerwany, liczą się z okolicznościami mogącemi zmusić rząd do zawarcia z Turcją osobnego pokoju wobec trudności stawianych obecnie przez Francję przeciw wspólnemu podpisaniu pokoju przez aljantów —by w ten sposób zmusić Anglję do poparcia planów francuskich w Ruhr.

Przywódcy komunistów włoskich Serratiemu, posłowi do parlamentu i byłemu redaktorowi socjalistycznego organu „Avanti" grozi kara dożywotniego więzienia za usiłowane poddanie kraju pod wpływ obcych rządów. Komuniści przygotowują się do obrony swojego przywódcy.

QPÓR NIEMIEC W RUHR PRZECIW FRANCJI WZRASTA

DWUCH OFICERÓW FRANCUSKICH ZABITYCH Z ZASADZKI

100,000,000 marek kary nałożono na miasto, w którem Francuzi zostali zabici

PARYŻ, 12 marca. — Bierny opór ludności niemieckiej w Ruhr zaczyna przechodzić w opór czynny. Wzburzenie wśród ludności niemieckiej wzrasta z każdym dniem i ostatnio znalazło wyraz w zamordowaniu dwuch oficerów francuskich w Ruhr w mieście Buer, położonem w pobliżu Recklinghansen. Zarządzone natychmiasta w całem mieście rewizje, dały niezwykłe rezultaty. W domach robotniczych znaleziono olbrzymie masy literatury bolszewickiej.

Zamordowanie oficerów nastąpiło z zasadzki i sprawcy zbrodni nie zostali ujęci, co pogarsza niebezpieczeństwo naprężonej do ostateczności sytuacji, ponieważ za zbrodniczy czyn jednostek niemieckich, władze okupacyjne ukarały ludność całego miasteczka, nakładając 100, miljonów marek kary.

Władze francuskie postanowiły za wszelką cenę odnaleźć morderców i ukarać ich z całą surowością. Mimo zarządzenia wszystkich potrzebnych środków ostrożności Francuzi obawiają się wybuchu ludności niemieckiej, wzburzonej w ostatnich dniach agitacją emisarjuszy bolszewickich.

Transze jako środek przeciw przemytnikom niemieckim

DORTMUND, 12 marca. — Przemytnicy niemieccy nie wiele zważali na kordon celny żołnierzy francuskich ustawiony na drogach pomiędzy Ruhr i niezajętą częścią Niemiec, najeżdżając w najwyższym pędzie na francuskich strażników celnych, którzy nie mając rozkazów zabijania przemytników nie byli w możności przeszkodzić przejazdowi śmielszych przemytników do Niemiec. Ostatnio żołnierze francuscy wpadli na pomysł i na wszystkich drogach prowadzących z Ruhr do Niemiec porobili przekopy. Gdy nieświadomi przemytnicy niemieccy starali się praktykowanym dotychczas sposobem w największym pędzie przejechać po przez francuskie straże celne, wpadli do przekopów i zostali natychmiast ujęci a ich automobile i towary skonfiskowane.

Francuski minister wojny generał Maginot dokonał inspekcji Ruhr

DUESSELDORF, 12 marca. — Gen. Maginot, francuski minister wojny ukończył dzisiaj inspekcję zagłębia Ruhr i odbył dłuższą naradę z dowódcą angielskich wojsk okupacyjnych w Kolonji, poczem wyjechał do Brukseli na konferencję przedstawicieli rządu francuskiego i belgijskiego na której zostaną postanowione dalsze kroki względem Niemiec.

Groźba zaburzeń w Hiszpanji

BARCELONA, 12 marca. — W kołach radykalnych żywiołów zapanowało gwałtowne wzburzenie z powodu tajemniczego morderstwa wybitnego przywódcy radykałów hiszpańskich, Salwadore Segur w chwili, gdy wychodził z zgromadzenia radykałów. Podczas ataku na Segura, wykonanego prawdopodobnie przez faszystów hiszpańszich, został także ciężko ranny drugi przywódca radykalny Comas i pewien młodzieniec, nie mający nic wspólnego z całem zajściem. Radykali gotują się do odwetu, by na terror odpowiedzieć terrorem.

UKRAIŃCY ŁĄCZĄ LOSY SWEGO KRAJU Z PRZYSZŁOŚCIĄ POLSKI

NIEMCY DADZĄ ZAPOMOGĘ SWYM BEZROBOTNYM

RZĄD NIEMIECKI UDZIELA ZAPOMOGI 9,000,000 LUDNOŚCI

Położenie żywnościowe gorsze, aniżeli w czasie wojny wszechświatowej

BERLIN, 12 marca. — Rząd niemiecki udzieli zapomóg 9 miljonom ludności niemającej potrzebnych środków do życia z powodu kryzysu przemysłowego i umyślnie spowodowanego przez rząd bezrobocia w Ruhr na skutek akcji rządowej przeciw okupacji Ruhr przez wojska francuskie.—Według ministra aprowizacji — Luther'a, położenie żywnościowe w Niemczech w obecnym czasie jest gorsze, aniżeli było w czasie wojny wszechświatowej w najniebezpieczniejszych dla Niemiec chwilach, 1917 i 1918 roku.

Czesi uchwalają prawo dla bezpieczeństwa ministrów

PRAGA, 12 marca. — Parlament czeski uchwalił prawo dla zabezpieczenia republiki przez zabezpieczenie życia poszczególnych ministrów. Uchwalone prawo nie przewiduje jednak kary śmierci, również znosi karę śmierci za zdradę państwa.

GOTOWI W SPOSÓB ZUPEŁNIE LEGALNY OŚWIADCZYĆ SWOJĄ WOLĘ RADZIE AMBASADORÓW

Ostrzegają Radę Ambasadorów przed samozwańczymi przedstawicielami ukraińskimi

Polska Agencja Telegraficzna przez Polskie Biuro Prasowe.

WARSZAWA, 12 marca. — W związku z rozważaniami Rady Ambasadorów sprawy uznania wschodnich granic Polski — klub posłów ukraińskich ze Wschodniej Małopolski w Sejmie polskim przez prezesa swego klubu księdza Ilkowa wystosował list do rządu premjera Sikorskiego z wyjaśnieniem ukraińskiego punktu widzenia na sprawy wschodniej granicy Polski. Klub posłów ukraińskich jako jedyny prawny przedstawiciel ludności ukraińskiej w Małopolsce Wschodniej uważa załatwienie wszystkich kwestji dotyczących Małopolski Wschodniej za wewnętrzną sprawę państwa polskiego, która częściowo już została załatwiona przez rząd Polski w duchu zgodnym z Konstytucją przez udzielenie Małopolsce Wschodniej samorządu, podczas gdy inne sprawy są bliskie załatwienia zgodnie z pragnieniami i żądaniami klubu posłów ukraińskich, który uważa za swój obowiązek ostrzec kogo należy przed poczynaniami, lub żądaniami rzekomych przedstawicieli Małopolski Wschodniej w Zachodniej Europie, których prawdziwy charakter został ujawniony w 1919 roku, a ich działalność była obserwowaną na miejscu przez gen. Leronda i przedstawiciela Stanów Zjedn., prof. Lorda..

Klub posłów ukraińskich jest gotowy w razie potrzeby dostarczyć Radzie Ambasadorów przez uprawnionego przedstawiciela rządu polskiego ambasadora Polski w Paryżu, wszelkich potrzebnych informacji.. Klub posłów ukraińskich zażądał od rządu polskiego, by to oświadczenie zakomunikował drogą dyplomatyczną przedstawicielowi rządu polskiego w Radzie Ambasadorów.

Wielki huragan przeszedł nad stanami południowemi

23 OSOBY ZABITE; KILKADZIESIĄT RANNYCH

Szkody spowodowane huraganem dochodzą setek tysięcy dol.

JACKSON, Tenn., 12 warca. — Dwadzieścia trzy osoby zostało zabitych a kilkadziesiąt ciężko rannych skutkiem gwałtownego huraganu, który przeszedł wczoraj ponad stanami południowemi. Około 50 domów mieszkalnych, szczególnie zamieszkałych przez Murzynów zostało zupełnie zniszczonych. Wielki ciężarowy pociąg zaskoczony przez huragan został zmieciony z toru kolejowego jak garstka słomy. Cała obsługa pociągu znalazła śmierć w ruinach rozbitego pociągu. Komunikacja telegraficzna i kolejowa zupełnie sparaliżowana. Straty spowodowane przez burzę wynoszą setki tysięcy dolarów.

Kobiety meksykańskie oskarżają swych mężów o niewypełnianie obowiązków

MEXICO CITY, 12 marca.—Kobiety meksykańskie zostały wezwane do strajku i wstrzymania się od spełniania obowiązków rodzinnych, jeżeliby ich mężowie przy nastąpić mających wyborach starali się korzystać z przywilejów politycznych należnych kobietom.

Apel wzywający kobiety do zaniechania wykonywania obowiązków rodzinnych, podpisany jest przez przywódcę bolszewi ów meksykańskich Herona Proala.

PARLAMENT BUŁGARSKI ZOSTAŁ ROZWIĄZANY

SOFJA, (Bułgarja) 12 marca.—Parlament bułgarski został rozwiązany z powodu nieporozumienia w łonie samej partji premjera Stambulińskiego z powodu oddania pod sąd o zdradę państwa 22 byłych ministrów bułgarskich. Premjer Stambuliński wraz z większością swoich radykalnych stronników wraz z ministrem spraw wewnętrznych opowiedział się za bezwzględnem osądzeniem oskarżonych ministrów. Mniejszość stronnictwa ludowego z ministrem finansów Tonrlakow, ministrem wojny Tomkow i ministrem komunikacji Manutow, opowiedziała się przeciw surowej karze na byłych ministrów i na znak protestu zażądała, by ministrowie podzielający ich zapatrywanie, zrezygnowali ze stanowisk, co ci uczynili, z czego premjer Stambuliński skorzystał i rozwiązał parlament.

EXTRA!

GWAŁTOWNE ZABURZENIA W RUHR

8 Niemców zabitych; kilkadziesięciu rannych

RECKLINGHAUSEN, 12 marca. — W okręgu Recklinghausen 8 Niemców zostało zabitych a kilkudziesięciu ciężko rannych z powodu starcia pomiędzy wzburzoną ludnością niemiecką i wojskami francuskiemi. Jeden żołnierz francuski został ciężko ranny a kilku lżej. W następstwie zaburzeń w całym okręgu Recklinghausen został ogłoszony stan wojenny.

Pożar wielkiej elektrowni w Toronto

TORONTO, 12 marca. — Powstały z niewiadomej przyczyny pożar zniszczył dzisiaj doszczętnie wielką elektrownię mieszczącą się w 6 piętrowym budynku, wyrządzając kilkaset tysięcy dolarów szkody.

Potworna zbrodnia szaleńca

MORDUJE ŻONĘ I TEŚCIOWĄ; OFIARY MIAŁ ZAMUROWAĆ W GROBIE ZBUDOWANYM W PIWNICY DOMU

Córka ocalona ucieczką zawiadomiła policję o oczynie ojca

PHILADELPHIA, 12 marca. — W sobotę w nocy Manuel Silwa dokonał zbrodni, której opisy można znaleźć tylko w kryminalnych romansach. Postanowiwszy przed pół rokiem w swoim chorym umyśle wymordować całą swoją rodzinę złożoną z żony, kilkuletniej córeczki i matki żony, zabrał się do tego ze zgóry obmyślonym planem. By ukryć ślady swojej zbrodni jak najdłużej, wybudował w piwnicy swego domu 31143 N. Hamburger ulicy, specjalny grób w którym postanowił zamurować ofiary swej zwierzęcej zbrodni, której postanowił dokonać zeszłej soboty.

Zbrodniarz postanowiwszy dokonać swego potwornego czynu po ukończeniu w piwnicy potrzebnych przygotowań wywołał teściową do piwnicy pod pozorem, że potrzebuje jej pomocy i kilkoma uderzeniami pozbawił ją życia. To samo uczynił z żoną, którą, aby się upewnić po ogłuszeniu młotkiem przebił kilkakrotnie nożem. W końcu postanowił przywołać do piwnicy córeczkę, która na wezwanie zwyrodnialego ojca otworzyła drzwi do piwnicy, ale zobaczywszy okrwawionego ojca z młotkiem w ręku, rzuciła się z powrotem do mieszkania na drugiem piętrze, zamykając drzwi za sobą. Gdy ojciec - szaleniec usiłował rozbić drzwi, przerażona córka otworzyła okno i skoczyła z drugiego piętra na podwórze nie odnosząc żadnego uszkodzenia i wbiegłszy do najbliższego domu sąsiadów zawiadomiła ich o okropnym czynie szaleńca. Przywołana policja przyszedłszy ku domowi szaleńca znalazła drzwi zamknięte. Gdy usiłowano wyłamać drzwi, dały się słyszeć dwa strzały. Po wyłamaniu drzwi znaleziono Silwa na podłodze ciężko rannego w głowę dwoma kulami z rewolweru małego kalibru. Po przewiezieniu szaleńca do szpitala, lekarze orzekli, że szaleniec nie przeżyje kilku godzin. Potworna zbrodnia wywarła wstrząsające wrażenie na ludność zamieszkałą w sąsiedztwie. Ocalona dziewczynka, córka zbrodniarza, dowiedziawszy się o losie matki i babki, rozchorowała się niebezpiecznie.

OBŁAWA NA NIEPODLEGŁOŚCIOWCÓW IRLANDZKICH W ANGLJI

91 niepodległościowców aresztowanych i deportowanych do Irlandji

LONDYN, 12 marca. — Rząd angielski na żądanie rządu wolnego państwa Irlandji zarządził dzisiaj w całej Anglji pomiędzy pierwszą i trzecią godziną w nocy obławę na niepodległościowców irlandzkich, ukrywających się w Anglji, skąd podsycali zarzewia wojny domowej w Irlandji. Skutek obławy był niespodziewany. Dziewięćdziesięciu ośmiu niepodległościowców, wybitnych przywódców tego ruchu zostało aresztowanych, wsadzonych na okręt w Liverpoolu i odesłanych w niewiadomym kierunku, prawdopodobnie do Irlandji. Aresztowanym oświadczono, że zostali uwięzieni na skutek swojej akcji dezorganizacyjnej wojną domową w Irlandji, co potwierdziły znalezione przy aresztowanych dokumenty.

Faszyści włoscy opanowali małą republikę San Marino. Poraz pierwszy w historji San Marino, obydwaj regenci tej republiki należą do jednej i tej samej partji faszystów. Na 60 członków rady republiki 35 jest faszystów.

WIECE POSŁA BAGIŃSKIEGO

ELIZABETH, N. J.
we środę, 14-go marca, o godzinie 7:30 wieczorem
W DOMU NARODOWYM
111—1-SZA ULICA

NEW YORK, N. Y.!
we czwartek, 15-go marca, o godz. 7:30 wieczorem
W DOMU NARODOWYM
19-23 ST. MARKS PLACE (E. 8-ma ulica)

MASPETH, L. I.
w piątek, 16-go marca, o godzinie 7:30 wieczór
W DOMU NARODOWYM
WILLOW RÓG CLINTON ULICY

PASSAIC, N. J.!
w sobotę, 17-go marca, o godzinie 7:30 wieczorem
W SALI MAGDZIAKA I TOMCZYKA
76 PASSAIC, RÓG 8-EJ ULICY

KRONIKA MIEJSCOWA

Dzisiaj — Grzegorza.

Dzisiaj — Pogoda, cieplej.

RUCH OKRĘTÓW

Przybędą do New Yorku:

Wtorek: Lituania z Kopenhagi
Środa: America z Neapolu
Pres. Adams z Queenstown
Czwartek: Thuringa z Hamburga
Piątek Aquitania z Southampton
Albania z Queenstown
Sobota: New Amsterdam z Rotterdamu
Sobota: Hanover z Bremen
Celtic z Liverpool
Zeeland z Antwerpji
Conopic z Cherbourga.

Odpłyną z New Yorku:

Wtorek: Bergensfjord do Bergen,
Bayern do Hamburga
Eastern Coast do Helsingforsu
Środa: Pres. Garfield do Cherbourga
France do Havru
Yorck do Bremen
Czwartek: Manchuria do Hamburga
Sobota: Pres. Roosevelt do Bremen
Pres. Wilson do Neapolu
Baltic do Liverpoolu.

Ofiary łapichłopów

W sobotę rozeszła się wiadomość, iż bank włoski Vincenzo Tisbo Bros., pnr. 121 przy Mott St. zbankrutował i że trzej bracia Tisbo zbiegli zabrawszy ze sobą $2,000,000 ulokowanych tam przez Włochów. Przed budynkiem w którym mieścił się bank, zebrał się tłum robotników, kobiet i dzieci. Nigdy przedtem w tej okolicy nie widziano takiego obrazu rozpaczy. Mężczyźni opłakiwali stratę oszczędności tak ciężko zarobionych, kobiety histerycznie szlochały, a z niemi płakały i dzieci. Ze wszystkich stron napływali zrozpaczeni biedacy z Brooklyna, Staten Island, Astoria i Jersey City. Oddział policji strzegł budynku, gdyż niektórzy w szale grozili zamordowaniem bankierów i zdemolowaniem budynku. Wysłano natychwiast alarm gończy za trzema braćmi Tisbo, którzy prawdopodobnie wyjechali do Europy. Prokurator Pecora zarządził śledztwo. Mimoto tłumy do obłąkania zrozpaczonych klientów banku nie ustępując, czekając na wiadomość pocieszającą, która niestety nie nadchodzi.

ŁAPÓWKA

W procesie o łapówkę braną przez wysokich urzędników J. E. Jones (na rycinie) podał, jako świadka W. A. Orra, byłego sekretarza gubernatora Whitmanna.

Policjant w pułapce

Policjant Frank Johnstone wezwany został do domu pnr. 501 przy 141 ulicy. Gdy wszedł do domu, napadnięty został przez pięciu bandytów, którzy czatowali na niego w ciemnym korytarzu. — Johnstone wydobył rewolwer i dał strzał który lekko ranił Patricka Cotera, znajdującego się obecnie w szpitalu.

Pogrzeb ofiar z Ward Island

W niedzielę odbył się pogrzeb dziewiętnastu ofiar pożaru na Ward Island. Dziewiętnaście trumien okrytych flagami Stanów Zjednoczonych eskortowano przez Piątą Ave. do Brooklyna. Pogrzeb odbył się z honorami wojskowemi, gdyż wśród ofiar byli i weterani wojny światowej. U wejścia na most Brooklyński oddział policji i żołnierzy tworzył szpaler honorowy.

SZCZĘŚLIWY OJCIEC

Sędzia Minkin w Albany jest dzisiaj najszczęśliwszym ojcem, gdyż trzyletni synek, który uprowadzony został przez piastunkę został odnaleziony

DOBRA PIASTUNKA

W Newburgh aresztowano Angeline Tavana, piastunkę uprowadzonego przez nią 3-letniego chłopca, Leona Minkina. Aresztowana zeznała na policji, iż po stracie własnego dziecka nie mogła się oprzeć pokusom uprowadzenia powierzonego jej chłopca, tembardziej, iż była hypnotyzowana przez przyjaciela, którego nazwiska nie podaje

Rozkaz z nieba

Podczas koncertu Józefa Hoffmana w Metropolitan Opera House, ktoś krzyknął z galerji. „Otrzymałem rozkaz z nieba, aby Hoffman grał „Marsz żałobny" Szopena.

„Jestem aniołem nr. 3892 — odpowiedział zapytany, poczem odbył bezpłatną podróż do szpitala Bellevue, gdzie pozostanie pod obserwacją lekarzy. W szpitalu stwierdzono, iż nazywa się Frank Helm, pn. 346 przy 39 ulicy.

POMÓŻCIE GÓRNIKOM

Wiadomości z Portage, gdzie strajkujący górnicy polscy a szczególnie ich rodziny żyją w nędzy, wzruszyć wuszą każdego Polaka i każdą Polkę.

Wiadomość, iż dzieci polskie bosso, obdarte i głodne na naszą pomoc czekają, musi każdemu przypomnieć obowiązek ludzki, obywatelski i patrjotyczny.

Prosimy szanowne rodaczki i sz. rodaków o składanie odzieży, obuwia, wiktuałów i datków pieniężnych dla tych najbiedniejszych. Paczki z ofiarowanymi darami przyjmujemy w Domu Narodowym, skąd w sobotę wysłane zostaną do Portage.

Strajkującym górnikom i ich rodzinom:

Liga Kobiet	$1.00
J. Zaleska	1.00
N. N.	1.00
F. Mróz	1.00
J. Miziumski	1.00
W. Błażewicz	1.00
P. Yolles	1.00
A. Kraut	1.00

Kto następny?

Poseł Wróblewski w New Yorku

Poseł Rzeczypospolitej do Stanów Zjednoczonych, p. W. Wróblewski bawił w sobotę w New Yorku i po załatwieniu spraw urzędowych w tym samym dniu wrócił do Waszyngtonu.

Prohibicja

Izzy Einstein skonfiskował w niedzielę zapasy wódki wartości 50,000 i aresztował 26 osób w poszczególnych restauracjach i szynkach.

Bardzo gładko poszło w szynku pnr. 197 przy 92 ulicy.

Einstein wpadł jak bomba i zacierając ręce poufale zapytał właściciela J. Kainza.

— Co tam macie dobrego?

— Dobra kropelka, dopiero co przywieziona z południa — dobrodusznie odpowiedział szynkarz i zabrał się do nalewania.

Einstein przerwał mu, doniósł mu kim jest, aresztował go, zabrał zapas wódki, zapieczętował szynk i czemprędzej oddalił się.

Niemiła niespodzianka.

Młody złodziej

W sklepie pn. 769 przy 38 ulicy aresztowano dziesięcioletniego Bernarda Garbinesa, który włamał się do składu cukierków. Na stacji policyjnej młodociany złodziej przyznał się, iż to nie jest pierwszy „dziab". Oddano go Towarzystwu Opieki nad Dziećmi.

Polski Teatr Luudowy

pod kierunkiem L. Kowalskiego podaje do ogólnej wiadomości, iż w niedzielę dnia 18 marca w Washington High School urządza przedstawienie, które ze wszech miar zasługuje na uwagę. W przedstawieniu tem prócz szeregu sił lokalnych przyjmą udział pp. Emcewicz i Bromiński z Chicago. Część baletową wypełnią panna Fow i ogólnie lubiany E. Kundowicz. Frakcja wieczoru będzie — tajemnicę wyświetlimy w następnych numerach.

„NIE MOGĘ SPROWADZIĆ BRATA Z POLSKI... BO NIE JESTEM OBYWATELEM AMERYKI"

Jestem w Ameryce już 15 lat i myślałem zawsze o powrocie do Polski. Szczególnie od chwili powstania Wolnej Polski myślałem w dzień i w nocy, kiedy będę wracał do ukochanej Ojczyzny. Przybywający jednak z Polski rodacy i powracający obywatele amerykańscy, którzy pośpieszyli się z wyjazdem do Ojczyzny rozwiali moje marzenia o szczęściu, jakie czeka każdego Amerykanina-Polaka po powrocie do Polski.

Nie mogąc jednak sam powrócić do Polski postanowiłem sobie sprowadzić kogoś z krewnych ktoby mi przypomniał Polskę. Niestety! Powiedziano mi, że nie będąc obywatelem amerykańskim nie mogę nikogo z moich krewnych sprowadzić do Ameryki. Podobnych, jak ja Polaków przebywających w Ameryce nieraz od 20 lat, a nie będących obywatelami amerykańskimi jest setki tysięcy w St. Zjedn.

Co Polacy amerykańscy, nie będący obywatelami amerykańskimi powinni robić, aby uniknąć tej przykrości. Żyjąc z daleka od swojej Ojczyzny, dla której nie mogą wykonywać obowiązków obywatelskich powinni się stać obywatelami Stanów Zjednoczonych i wstąpić do szkoły życia obywatelskiego w Stanach Zjednoczonych.

Każdy Polak, który przebywa w Stanach Zjednoczonych, dłużej, jak trzy lata może zostać obywatelem amerykańskim bez żadnych trudności jeżeli wstąpi do nowego Klubu Obywateli amerykańskich polskiego pochodzenia (American Citizens Club of Polish Descent), który zorganizował się 27 stycznia i ma swoje regularne posiedzenia każdego pierwszy i trzeci czwartek miesiąca.

Następne posiedzenie Klubu odbędzie się jutro (w środę) 14-go marca w lokalu Klubu, 614 E. 9ta ulica.

Wszystkim obywatelom polskim, pragnącym zostać obyawtelami amerykańskimi, którzy są w Ameryce dłużej jak 3 lata, gwarantujemy, że otrzymają bez żadnych trudności drugie papiery obywatelskie po dwuch latach od wstąpienia do naszego klubu. Do dzieła więc Polacy, wstępujcie do naszego Klubu — zostańcie obywatelami amerykańskimi. Przyjdźcie w środę wieczorem dnia 14-go marca do sali Klubu, 614 E. 9ta ulica, a za 2 lata będziecie obywatelami amerykańskimi.

Matuszewski.

DZIWNY WYBRYK NATURY

Józef de Rasma, 6, mieszkający w Newarku, zmuszony był poddać się operacji dość niebezpiecznej, gdyż posiada trzy rzędy zębów jeden za drugim. Rycina przedstawia siostrzyczkę J. D. Rasma, oglądającą trzeci rząd zębów w ustach braciszka.

Z PRZEDSTAWIENIA „KOŚCIUSZKO POD RACŁAWICAMI"

Przedstawienie niedzielne „Kościuszko pod Racławicami" jest jeszcze jednem więcej dowodem, że Polonja w New Yorku i okolicy jest bardzo patrjotyczną i uczciwie pojmuje i spełnia swoje obowiązki względem kraju rodzinnego. Na wezwanie Komitetu Kościuszkowskiego, by pomóc nauce polskiej przez wzięcie udziału w przedstawieniu niedzielnem odpowiedzieli wszyscy patrjotycemi Polacy i Polki. Nie przyszli oni na przedstawienie z ciekawości, bo obraz historyczny „Kościuszko pod Racławicami" jest raczej szacowną pamiątką, wzięli dnie relikwią narodową, która przed odrodzeniem Polski miała wielką wartość, budząc uświadomienie i piętnując zaprzaństwa narodowe, a w obecnej chwili zdolny wywołać tylko wspomnienia pięknych wysiłków lepszej części narodu dla przybliżenia chwili Zmartwychwstania Ojczyzny. Artyści i amatorzy uczynili wszystko, co było w ich mocy, aby tysiącom zebranej publiczności przypomnieć chwile pierwszych usiłowań narodu dla ratowania ginącej Ojczyzny. Nie łatwe mieli zadanie artyści, by z ośmiu luźnych ze sobą związanych obrazów stworzyć wrażenie harmonijnej całości. Dzięki jednak umiejętnemu kierownictwu rzecz cała wypadła zadawalająco, co należy zawdzięczać artystom przedstawiającym główne role w obrazie.

Ułatowski w roli prezydenta miasta Krakowa był znakomitym. Jego znakomita gra wzmocniona mimiką skupiła na sobie uwagę tysięcznych rzesz i trzymała je w napięciu przez cały czas. Artysta Emcewicz w roli Kościuszki był wspaniałym. Szczególnie wrażenie na widzach robiło jego artystyczna charakteryzacja, upodobniająca go na naczelnika narodu, znanego z obrazów. Poza tem p. Emcewicz oddał po mistrzowsku wewnętrzne cnoty, jakiemi się odznaczał Kościuszko, łagodność, dobroć i smutną powagę wodza narodu.

Pod względem artystycznym dotrzymał kroku dwom poprzednim p. Muehlerad w roli Bartosza Głowackiego. Przedstawił wyraziście szczerą i prostą, dużę przedstawiciela ludu krakowskiego, który poznawszy ojczyznę i zrozumiawszy względem niej swoje obowiązki idzie na jej obronę i drugich za sobą pociąga.

Z pomiędzy reszty grających osób na wyróżnienie zasługują artyści i amatorzy o ile ich role pozwoliły na uwydatnienie ich zdolności artystycznych: pani Wandyczowa w roli żony Bartosza, ob. Opalińskí w roli generała Wołżickiego i p. Ptakowski w roli starosty Szujskiego i lirnika, pani Mirska w roli starościny Szujskiej dała piękny obraz szlachetnej matrony Polki, z których tylko nie wiele w owym czasie pojmowało swoje obowiązki względem kraju.

Pani Posselt odegrała z temperamentem pannę respektową, pani stańczyny Szujskiej, pani York w roli pani Lichockiej i p. Lubicz w roli Anny jej siestrzenicy dostroiły się świetnie do ogólnej harmonji.

Gra p. Kilińskiej w roli przekupki nie pozostawiała nic do życzenia. Ob. Lachowicz świetnie oddał rolę Abrahama Działoszyckiego, handlarza zbożem, żyda, ale patrjotę z krwi i kości —który sonie za szczęście uważa pracę dla przybranej ojczyzny. Z pomniejszych ról na podkreślenie zasługują p. Kalini w roli Kaktowa, p. Czaja w roli kowala i reszta artystów i amatorów, którzy przyczynili się do wytworzenia harmonijnej całości. Z poszczególnych scen najświetniej wypadła scena przysięgi składanej przez Kościuszkę na Rynku Krakowskim. Całość wypadła udatnie dzięki umiejętnemu kierownictwu. Wrażenie ogólne doskonałe, a korzyść moralna i materjalna dla pomocy nauki w Polsce wielka, za co należy się uznanie: artystom i licznie zebranej publiczności.

Czy wiecie o tem, że

o ile jesteście stałym palaczem, powinniście palić zawsze Tureckie Papierosy Helmar ze względu na czyste 100 procent Tureckiego Tytuniu. Tureckí Tytuń jest bowiem najłagodniejszym i najlepszym tytuniem na papierosy!

Figle wiosenne

W niedzielę 150,000 osób odwiedziło Coney Island.

Dzisiaj — znowu śnieżyca i szaruga.

Z biura meteorologicznego donoszą, że wiosna zawita dopiero za dwa tygodnie.

Rada dla Rodziców

Większość dzieci nie chce czyścić zębów, o ile rodzice nie zajmą się, aby je tego nauczyć. Lepiej jest dla nich używać Colgate's Ribbon Dental Cream teraz, niż w późniejszych latach cierpieć na bóle zębów i narzekać na zdrowie.

Colgate's czyści zęby najdokładniej i bezpiecznie. Doktorzy i Dentyści wszędzie polecają Colgate's.

Dobre Zęby — Dobre Zdrowie

WIECZOREK

W sobotę dnia 17 marca oddział „Potęga" urządza wieczorek w Domu Narodowym. Nie będzie nic nadzwyczajnego na tym wieczorku, żadnych sensacji, żadnych atrakcji, ani nagród. — Najlepszą atrakcją będzie atmosfera swojska, zabawa w gronie przyjaciół i znajomych, miła rozrywka.

Spotkamy się przy dźwiękach muzyki i tańca. Znany komik p. J. Ulatowski odśpiewa własne kuplety.

W Capitol Theatre

W tym tygodniu „Jazzmania" z p. Murray i specjalny program muzykalny, starannie przygotowany przez zarząd teatru.

SZEŚĆ DNI DO EUROPY
LINJĄ
CANADIAN PACIFIC
NA PAŁACOWYM OKRĘCIE
EMPRESS of BRITAIN
Specjalny wyjazd z New Yorku
do Cherbourga i Southampton
w czwartek 22-go marca
Połączenia do wszystkich części
POLSKI
Zwróćcie się do Agentów miejscowych
E. T. STEBBING, gen. agent
44 St. & Madison Ave., New York
(Canadian Pacific Building)

DO KRAJU
Kto chce pracować na Okręcie kilka godzin dziennie przy lekkiem zajęciu,
NIECH SIĘ ZWRÓCI DO
GREENWICH LABOR AGENCY
129 Greenwich Street
New York, N. Y.

POLSKIE pocztówki na Wielkanoc i książki i inne artykuły, niezbędne do codziennego użytku, w najlepszym gatunku i w największym wyborze,— otrzymuje na składzie
F. FORTUNA
422 East 9th St., New York City
Sprzedaż hurtowna i detaliczna. Katalog na żądanie.

CUNARD
26,862 Polaków
włączając do opolskiej Wschodnią, może przyjechać do Ameryki począwszy od lipca roku przyszłego. Obsługa Cunard Linji jest najsyższa dla Waszych krewnych, którzy mają przyjechać. Emigranci posiadający szyfkartę Cunard Linji, mogą natychmiast wyjechać z Europy, gdyż prawie codziennie okręt Cunard Linji opuszcza port europejski. Cunard Linja przygotowała wszystko dla tych, którzy mają szyfkartę tej Linji w Polsce. Przedstawiciel Kompanji opiekuje się emigrantami podczas podróży, odbierając im wszelkie troski.
ZA TĘ OBSŁUGĘ NIE WYMAGANA JEST OSOBNA OPŁATA.
Po bliższe informacje udajcie się do miejscowego agenta szyfkartowego. Przekazy pieniężne płatne w Polsce, szybkie, bezpieczne, odpowiedzialne.
CUNARD LINE
25 Broadway, New York

French Line
Compagnie Générale Transatlantique
PODRÓŻ WODĄ PRZEZ CAŁĄ DROGĘ DO POLSKI
S. S. PARIS odchodzi 28 Marca
Świetne akomodacje na okręcie Paris i łączącym okręcie Pologne.
Specjalny okręt POLOGNE odchodzi wprost do Gdańska i łączy się z PARIS w Hawrze.
Po wszelkie rozporządzenia zgłoście się do agentów lokalnej Francuskiej linji, lub do biura kompanji.
19 State Street
NEW YORK CITY

SZWEDZKO-AMERYKAŃSKA LINJA 24 STATE ST. NEW YORK DO GDAŃSKA
Szybka obsługa pasażerska z New Yorku do Gdańska przez Gothenburg, Szwecję, cała drogą wodą. Pasażerów zmieniają z okrętu na okręt w Gothenburg. — ODJEŻDŻAJĄ Z NEW YORKU.
S. S. KUNGSHOLM, ... 31 Marca
S. S. DROTTNINGHOLM ..... 14 Kwienia
S. S. STOCKHOLM ..... 26 Kwietnia
Do Gdańska $106.50. — Podatek wojenny $5.
Podróż trwa 12 dni. Pasażerowie 3-ciej klasy jadą w kabinach na 2-4 osób
Nie potrzeba Szwedzkiej wizy.
Po bliższe informacje o paszportach zgłoś się do lokalnych agentów.

Telefon: 3744 Market.
WOJCIECH RUCKI
Notarjusz Publiczny, Komisarz spraw realnych. — Wyrabiam akta prawne, wysyłam pieniądze do Polski; sprzedaję karty okrętowe; domy na dogodne spłaty. — Asekuruję od ognia domy i meble i t. p.
86 Tyler Street, Newark, N. J.

POLSKI TEATR LUDOWY
L. KOWALSKI
Kierownik

NIEDZIELA 18-GO MARCA
WASHINGTON HIGH SCHOOL
IRVING PL. I 16 UL., NEW YORK

Manjak Wojskowy
sztuka ludowa ze śpiewami i tańcami

ZE WSPÓŁUDZIAŁEM
P-ny ZOCHY NIESKIEJ
PRIMADONNY OPEROWEJ
i innych wybitnych artystów
Początek o 8ej wieczór
L. KOWALSKI, KIEROWNIK

Z obchodu Kopernikowskiego w Harrison, N. J.

PRZEMAWIAŁ BURMISTRZ MIASTA I. P. W. DAVIS. — KS. J. SZPILMAN PROBOSZCZ MIEJSCOWY PRZECIW NAUCE POLSKIEJ

Składki na uczelnie w Polsce nazywa partyjnością. — Odkrywa karty wydziałowe

W ubiegłą niedzielę, w sali Sokoła na Cleveland Ave., odbył się obchód Kopernikowski, urządzony staraniem złączonych towarzystw miejscowych. Chociaż komitet wyznaczył rozpoczęcie obchodu na godzinę 4-tą, ksiądz J. Szpilman, miejscowy proboszcz ogłosił swoim parafjanom, żeby stawili się w sali dopiero o godzinie 6-tej. Wywołało to nieporozumienie i niezadowolenie wśród publiczności, która nie wiedziała czego się trzymać.

Przedszóstą przybył na obchód burmistrz miasta Harrison, p. J. P. Riordan, po nim wkrótce znany adwokat i finansista p. W. Davio. Musieli czekać dobrą chwilę na otwarcie zgromadzenia i na proboszcza.

Obchód otworzył krótkiem przemówieniem przewodniczący ob. A. Rudnicki. Na sekretarza powołany został ob. J. Marchewka.

Po odegraniu hymnu amerykańskiego i polskiego przez braci Woźniaków, chór mieszany tow. św. Cecylji odśpiewał pieśń okolicznościową, zbierając sute oklaski.

Przemówienie gości amerykańskich

Pierwszy przemówił burmistrz p. J. P. Riordan, który wzmiankując o Koperniku, podkreślił zdolności narodu polskiego i pochwalił wychodźtwo polskie w Ameryce.

Burmistrza witano i dziękowano mu hucznemi oklaskami.

Następnie zabrał głos p. W. Davis, znany przyjaciel polonji w Harrison, który krótko, ale jędrnie podniósł zasługi Kopernika i narodu polskiego, który wydał wielkich mężów.

P. Davis złożył życzenia, by naród polski się rozwijał pomyślnie, a wychodźtwo w Ameryce było zawsze jak dotąd lojalne wobec przybranej ojczyzny.

Mowa ks. Szpilmana.

Zjawił się wreszcie ks. Szpilman. Przewodniczący udzielił głosu proboszczowi. Ks. Szpilman chciał wygłosić coś w rodzaju mowy programowej. — Mówił o życiu Kopernika, jego pracy jako uczonego i o tem, co pozostawił on ludzkości. Ponieważ ks. Szpilman o Koperniku czytał widocznie tylko w „Przewodniku Katolickim", więc powiedział sporo nieprawdy. Podkreślił np., że luteranie tylko powstali przeciw teorji Kopernika, a zapewnił zebranych, że kościół rzymsko-katolicki uznał wywody jego z otwartemi rękami, co jest fałszem, bo dopiero w roku 1833 papież zniósł edykt wyklinający dzieło Kopernikowskie. Wiele innych jeszcze szczegółów ks. Szpilman przedstawił zgoła inaczej, niż są one przedstawione w rzeczywistości.

Mowa ob. W. B. Błażewicza.

Zabrał głos ob. W. Bojan-Błażewicz, redaktor „Nowego Swiata". — Delikatnie sprostował błędne opowiadanie ks Szpilmana. Wyjaśnił dokładnie, dlaczego Kopernik czczony jest dzisiaj przez Polskę i cały świat cywilizowany.

Gdyby Kopernik żył po ogłoszeniu jego teorji, prawdopodobnie zostałby sądzony za herezję i spalony na stosie; tymbardziej, że był księdzem. — Kopernik nie lękał się jednak prawdy. Całe życie jej szukał i nie wahał się jej ogłosić, choć inni nazywali to herezją.

Kopernik nie tylko luteranów, ale miał przeciw sobie wszystkie religje, wszystkich wogóle. Następcy jego, kótrzy teorję podnieśli, ginęli na stosie, lub w więzieniach.

Ob. Błażewicz zwrócił uwagę na naukę polską. Zaznaczył, że Polska dzisiaj najwięcej potrzebuje nauki, aby mogła sprostać zadaniom w przyszłości. Nie chodzi o partje i stronnictwa, chodzi wogóle o naukę polską. Aby obchód Kopernika nie był czczą gadaniną, mówca proponuje, zebranie składki na laboratorjum przy uczelniach polskich. Pieniądze z obchodów Kopernikowskich wszędzie są na ten cele zbierane. Odsyłane są przez konsulat do ministerstwa Oświaty z poleceniem rozdziału na laboratorja chemiczne, fizyczne i inne, stosownie do potrzeby danej instytucji.

Oklaskami zebrani wyrazili zgodę na wywody ob. Błażewicza.

Ks. Szpilman protestuje.

Ale zerwał się jak oparzony ksiądz Szpilman. Ubodło go wezwanie, by naukę polską popierać. Zaczął prawić o sprawozdaniach, że niewiadomo na co pieniądze idą i t.p. — Jednem słowem proboszcz Harrisoński wysławiając Kopernika (oczywiście po swojemu), nauki polskiej nie uznaje.

Odpowiedział na nietakt księdza Szpilmana ob. Błażewicz. Wytłómaczył jeszcze raz, na co pieniądze są zbierane, że idą najpewniejszą drogą, bo przez konsulaty do ministerstwa oświecenia publicznego, — a więc mowy niema o jakimś nieporozumieniu.

Wyłazi szydło z worka.

Zerwał się poraz drugi krewki proboszcz i protestując przeciw składce, oświadczył zebranym, że dopiero Wydział Narodowy, gdy się zbierze w Cleveland, postanowi o ofiarach na rzecz Polski.

Tutaj wśród zebranych podniosły się sykania i okrzyki, niepochlebne dla proboszcza. Jawnem się stało dla wszystkich, że ks. Szpilman pragnie wywołać awanturę. Składki na naukę polską nazwał partyjnością, a sam jednocześnie powołał się na wydział narodowy.

Burzę wiszącą w powietrzu zażegnała obecność gości amerykańskich. — Jeżeli ksiądz Szpilman nie liczył się z nimi, to komitet i zebrani zorjentowali się, że trzeba zachować spokój i godność, aby nie rozniosło się wśród obcych, jak polacy obchodzą rocznicę Kopernika i jak proboszcz rzymsko-katolicki protestuje przeciw nauce polskiej.

Zebrani składają ofiary.

Przewodniczący uspokoił zebranych i zarządził składkę. Pomimo agitacji proboszcza, przyniosła ona razem $54,76, oprócz dochódu z broszurek i portretów.

Spiewała jeszcze solo obdarzona miłym głosem p. Helena Jobska. Chór św. Cecylji odśpiewał kilka pieśni.— Wykonawców darzono solidnemi oklaskami.

Po skończonym obchodzie moc osób pozostało na sali i z ożywieniem komentowało prowokacyjne i nieprzyzwoite w najwyższym stopniu wystąpienie ks. Szpilmana. Ponieważ urządzały obchód wszystkie niemal towarzystwa, więc poczuły się one dotknięte, tymbardziej, że proboszcz wobec dostojnych gości amerykańskich, rozpoczął kłótnie na uroczystym zebraniu.

Wszyscy zebrani na obchodzie zrozumieli dobrze, dlaczego ks. Szpilman powstał przeciw nauce polskiej. Zgodnie ze swoim zawodem nienawidzi oświaty, a szczególniej gdy do oświaty zabiera się szczerze i gorąco lud polski.

Filadelfja i Okolica

ROCZNICA KONSTYTUCJI

Związek Weteranów Armji Polskiej w Filadelfji, Pa., urządza obchód drugiej rocznicy Konstytucji Marcowej w niedzielę, 18go marca, w sali Marciniaków na Frankfordzie, przy Ortodox Ave. Początek o godzinie 6:30 wiecz.

Przemawiać będą wybitni obywatele.

Wstęp wolny.

Rodaków i rodaczki zapraszamy na wiec, sądząc, że wszyscy winniśmy dzień uchwalenia Konstytucji uczcić, pamiętając iż Konstytucja, to fundament życia państwa i narodu.

Cześć!

F. Szularewski
sekr. Z. W. A. P. w Filadelfji.

Bell Telefon Kens: 2461.
DR. FRANCISZEK TRYGAR
3110 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.
Godziny ofisowe:
do 10 rano,
2 do 4 po południu,
6 do 9 wieczór.
W Niedzielę do 1 popoł. 6 do 9 wiecz

TEATR POLSKI Z NEW YORKU
T. WANDYCZ I W. OCHRYMOWICZA

WE CZWARTEK, 15-go MARCA, 1923 ROKU
DO MOOSE AUDITORIUM HALL
1312 N. Broad St., Philadelphia, Pa.
PRZYWIEZIE
„Chrześniaka Wojennego"
Farsa w 3ch aktach tak wesoła, że kto chce lub nie, śmiać się musi 3 godziny do łez
POCZĄTEK O GODZINIE 8-EJ WIECZOREM
W ANTRAKTACH DOBOROWA ORKIESTRA
Bilety wcześniej do nabycia: „Patrjota", „Gwiazda" i w Domu Narodowym u pana Sokolisa

WYTNIJCIE I ZACHOWAJCIE TEN KUPON JEDEN
z 25, które ukażą się codziennie. Cała serja tych kuponów przedstawia wartość $5.

10

Dostawca serji tych kuponów numerowanych od 1 do 25 otrzyma opust
$5.00
przy zakupnie serwisu stołowego „Oneida Community Par Plate", składającego się z 26 sztuk stosownie do ogłoszenia podanego w numerze niedzielnym „Nowego Świata" dnia 4-go marca
NOWY ŚWIAT.

GENERAŁ WRANGEL PRZY PRACY

Generał Wrangel, który napróżno walczył przeciw Trockiemu obecnie przebywa w Belgji, gdzie ze sztabem oficerskim trudni się pomywaniem naczyń

ZE ŚWIATA

Gwendolina Richardson z Londynu wybrała się w podróż do Brytyjskiej Guiany, na studjowanie tamtejszej przyrody.

* * *

Pierwszą i jedyną egzaminatorką banku nacjonalnego jest zamieszkała w Waszyngtonie Adelia M. Stewart.

* * *

Dochód z wystawy wszystkich sztuk, napisanych przez Marję królową Rumunji, idzie na cele dobroczynno.

BOHATER

Rycina przedstawia żołnierza-bohatera, szczepu Masai, mieszkającego w odkrytym przez Barnsa „raju" afrykańskim

WRAŻENIA POSŁA BAGIŃSKIEGO Z OBJAZDU PO STANACH ZJEDN.

Czyniąc zadość danemu przyrzeczeniu przesyłam Szan. Redakcji wiązankę wrażeń z mojego objazdu po Stanach Zjednoczonych.

Dotychczas pozostaję pod wrażeniem mego amerykańskiego wstąpienia na ziemię amerykańską, a właściwie zstąpienia z okrętu na doróżkę i następnie na pociąg, z których schodzę po to, by wyleść na estradę i znowu na doróżkę i t. d. w koło.

Skutkiem nabytego w pierwszej chwili rozpędu, przebiegam góry i doliny, rzeki i miasta, od wiedzając wyznaczone mi kolonje polskie. Urok Ameryki jest przeogromny. Szczególnie amerykańskiej cywilizacji, której najwyższym wyrazem jest niezrównana łatwość komunikacyjna. Europejczyk przyzwyczajony do starych europejskich systemów komunikacyjnych, jest w pierwszej chwili oszołomiony, a potym nie może wyjść z podziwu nad tym, co spotyka na każdym kroku. Tylko w Ameryce jest to możliwe, by być kilka tygodni w bezustannej podróży, dzień i noc i nie odczuwać ujemnych skutków życia w wagonie. Żaden kraj nie może poszczycić się podobnemi ułatwieniami komunikacyjnemi, jak St. Zj. Do najmniejszego miasteczka można zajechać pociągiem, tramwajem, omnibusem lub tanią doróżką samochodową. Przerzucanie się z miejsca w miejsce nieraz o setki europejskich kilometrów w Ameryce, jest fraszką, lub ostatecznie kwestją kilkudziesięciu centów i fantazją zobaczenia nowych twarzy.

Miasta amerykańskie wszystkie są do siebie podobne, jak dwie krople wody. To samo można powiedzieć o ich mieszkańcach, sądząc z zewnętrznego wyglądu, gdy się jednak bliżej z niemi spotka, zauważy się olbrzymią rozmaitość, o której europejczyk nie ma pojęcia.

W amerykańskich miastach żyją obok siebie wszystkie narodowości europejskie. Miasta amerykańskie to właściwie staruszka Europa przeflancowana na ląd amerykański. W podróży ma się ciągle styczność z tą staruszką Europą. W czasie podróży czy w przejeździe tramwajem w najmniejszym miasteczku, słyszy się wszystkie języki świata: angielski dominujący, ale obok niego słychać na każdym kroku francuski, portugalski, niemiecki, wszystkie słowiańskie, a między niemi najczęściej polski.

W kolonjach, które dotychczas zwiedziłem, spotkałem się z jak najgościnniejszem przyjęciem. Wszędzie, gdzie przemawiałem, słuchano mię z wielką powagą i szacunkiem, z wyrazem szczerej podzięki za przyniesione im nowiny.

Zastanawia mię fakt, że nie spotykam przeciwnych zdań, temu co głoszę.

Wyjeżdżając do Ameryki, byłem przekonany, że będą napotykał na liczne przeszkody ze strony amerykańskich prawicowców; pod tym względem grubo się zawiodłem. W Stanach Nowej Anglji nie spotkałem się ani z jednym wyjątkiem sprzeciwu, z czego wnoszę, że na Wschodzie lewica jest górą, co jest zasługą Waszego panowie pisma, którego liczne rzesze czytelników spotykam, w każdej osadzie polskiej.

Kończę uwagi o mojej podróży, ponieważ osobiście więcej opowiem przy spotkaniu się w New Yorku, dokąd przyjeżdżam w przyszłym tygodniu, by odbyć wiece we środę 14 marca w Elizabeth, we czwartek, 15 marca, w New Yorku, w piątek 16 marca w Maspeth, L. I., w sobotę, 17 marca w Passaic, N. J.

K. Bagiński, poseł.

DEPESZE

FRANCJA ZWALNIA NACISK NAD RENEM

LONDYN, 10 marca. — Na skutek protestu przedstawiciela rządu angielskiego przeciw surowym zarządzeniom krępującym handel angielski w Ruhr, francuskie władze okupacyjne zwolniły nieco nacisku przy bezwzględnem stosowaniu nałożonych ceł i ograniczeń komunikacyjnych. Opłaty celne zostały zmniejszone o 10 procent, a ograniczenia dotyczące handlu angielskiego zostały w większości usunięte. Kupcy amerykańscy, podobnie jak angielscy za pośrednictwem konsulów zażądali dla siebie tych samych ulg, jakie francuskie władze okupacyjne przyznały kupcom angielskim.

Król angielski zaprasza na gościnę do siebie przywódców robotniczych

LONDYN, 10 marca. — Cały Londyn nie mówi o niczem innem tylko o zaproszeniu, jakie otrzymali od króla Jerzego przywódcy angielskich robotników, którzy się z nim spotkali osobiście w domu p. Astor, posła do parlamentu i zostali zaproszeni przez króla na gościnę do pałacu królewskiego w przyszłym tygodniu. W radykalnych kołach robotniczych panuje zaniepokojenie z powodu przyjęcia przez przywódców robotniczych zaproszenia królewskiego, które może być powodem nawiązania kopromisu pomiędzy partją rządu i przywódcami robotniczemi.

Odnaleziono nieznany dotychczas poemat przedwcześnie zmarłego Artura Rimbaud'a, p.t. „Les internes". Poetmat ten ukaże się wkrótce w czasopiśmie „Le Muse francaise".

Czy wiecie o tem, że
ze wszystkich tytuniów, puszczanych z dymem, niema lepszego tytuniu ponad 100 procent czysty Turecki tytun zawarty w Papierosach Tureckich Helmar]

ODKRYŁ RAJ

T. Aleksander Barns, przyrodnik odkrył prawdziwy raj w Środkowej Afryce, gdzie dzikie zwierzęta obok siebie żyją w najlepszej zgodzie

BOXES of 10 or 20

NAJWIĘKSZA WARTOŚĆ

Wytwórca papierosów HELMAR cieszył się zawsze zaufaniem palaczy papierosów HELMAR dlatego, że otrzymywali pełną wartość swych pieniędzy. Wzrastająca sprzedaż papierosów HELMAR dowodzi, że zyskały popularność, dając palaczom 100% czystego Tureckiego Tytuniu, który oni lubią.

20 papierosów HELMAR kosztuje nieco więcej, niż zwyczajne papierosy, ale z każdym papierosem HELMAR otrzymujecie kilka razy więcej przyjemności.

Papierosy HELMAR pakowane są w kartonowych pudełkach, które je zabezpieczają od połamania i pokruszenia. Zwyczajne papierosy pakowane są w miękkich paczkach.

ZAPAMIĘTAJCIE PUDEŁKO I NAZWĘ

Anargyros
Wytwórcy najlepszego gatunku Tureckich i Egipskich Papierosów na świecie.

HELMAR

NEWARK, N. J.

DO MECHANIKÓW W NEWARKU

Filje w Newarku z różnych powodów w ostatnich czasach bardzo mało działały nie biorąc udziału w pracach, tak jak dawniej.

Obywatele! Organizacja nasza ma silne podstawy i przy odpowiedniem kierownictwie i poparciu ogółu członków, można zapewnić jej stały rozwój.

Okażcie więc zrozumienie sprawy i stawcie się jak jeden mąż na zebranie dwuch filji z Newarku, jakie odbędzie się we środę, dnia 14-go marca, 1923 roku, początek o godzinie 7:30 wieczór, w sali Klubu Oświatowego, 255, Court St., Newark, N. J.

Na zebranie to przyjeżdżają ob. F. Popławski, sekretarz i H. Kogut, skarbnik z Biura Głównego z New Yorku.

K. Niewiński
J. Rokita
Przedstawiciele filji.

ODCZYT

We wtorek, dnia 13-go marca, b. r., w Polskim Klubie Oświatowym, 255 Court St., odbędzie się odczyt. Prelegentem będzie, redaktor „Nowego Świata", — ob. W. B. Błażewicz, który wygłosi odczyt na temat: "Chwila obecna i najważniejsze wypadki w Polsce".

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Wstęp wolny.

Za Komisję Oświatową,
R. A. Borkowski.

Influenza

atakuje ludzi niespodzianie. Ciężkie zaziębienia, ból głowy, pieców i członków, obolałe muskuły, gorączka i ogólna depresja — oto kilka symptomów. Co należy robić? Pozostać w łóżku, a przynajmniej w domu podczas choroby i brać

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

Trzymać się wskazówek na paczce. Cena 30 centów. Organy oddechowe są prawie zawsze zarażone i mądry człowiek ma zawsze w domu pod ręką

SEVERA'S COUGH BALSAM

Cena 25 i 50 centów.

Gardło jest często rozdrażnione i ochrypłe, lecz znaczna ulga nastąpi po użyciu

SEVERA'S ANTISEPSOL

do płukania gardła, albo wstrzykiwania do nosa, co utrzymuje przewody czysto i wolne od zarazek. Cena 35 centów.

Powyższe preparaty są do nabycia w aptekach. Żądajcie zawsze „SEVERA'S" i nie bierzcie innych.

W. F. SEVERA CO., ... CEDAR RAPIDS, IOWA

Nowy Swiat
THE POLISH NEW WORLD

Owned and published daily and Sunday by the NOWY SWIAT PUBLISHING CO., INC.

MEMBER A. B. C.

DR. B. KULAKOWSKI ...... President and Editor
W. BLAZEWICZ .... Managing Editor
M. F. WEGRZYNEK .... General Manager

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydaw. „Nowy Świat", Inc.

Entered as Second Class Matter, March 31st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y.

NOWY SWIAT PUBLISHING CO., Inc.
DR. B. KULAKOWSKI ..... Prezydent i Redaktor
W. BŁAŻEWICZ .... Redaktor Zarządzający
M. F. WĘGRZYNEK .... Zarządca

SUBSCRIPTION RATES (Outside of New York City)		PRENUMERATA (Na prowincji)	
Daily Excluding Sunday		Codziennie z wyjąt. niedzieli	
One Year	$5.00	Rocznie	$5.00
Six Months	$2.75	Półrocznie	$2.75
Sunday Only		W niedzielę tylko	
One Year	$2.25	Rocznie	$2.25
Six Months	$1.25	Półrocznie	$1.25
Daily and Sunday		Codziennie i w niedzielę	
One Year	$7.00	Rocznie	$7.00
Six Months	$4.00	Półrocznie	$4.00
NEW YORK CITY Daily Excluding Sunday		W NEW YORKU Codziennie z wyjąt. niedzieli	
One Year	$8.00	Rocznie	$8.00
Six Months	$4.50	Półrocznie	$4.50
Sunday Only		W niedzielę tylko	
One Year	$2.75	Rocznie	$2.75
Six Months	$1.50	Półrocznie	$1.50
Daily and Sunday		Codziennie i w niedzielę	
One Year	$10.00	Rocznie	$10.00
Six Months	$6.00	Półrocznie	$6.00

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
(4 Ave., między 15 i 16 ulicami).
Telephone: Stuyvesant 5493.

DO SZANOWNYCH CZYTELNIKÓW

Naczelny redaktor „Nowego Świata", ob. B. D. Kułakowski wyjechał na czas krótki do Polski. Zastępować go będzie ob. W. Bojan-Błażewicz.

Korespondencje ob. Kułakowskiego o wrażeniach z podróży i pobytu w kraju, „Nowy Świat" będzie stale umieszczał, tak, że czytelnicy wzamian za artykuły otrzymają pierwszorzędne wiadomości o stosunkach i sytuacji w Polsce.

SŁUSZNE UPOMNIENIA PAPIEŻA

Dnia 23 grudnia r. u. papież Pius XI wydał encyklikę p. t. „Ubi arcana Dei". Encyklika, o której w swoim czasie dowiedzieliśmy się z prasy amerykańskiej, dostała się do Polski dopiero przed trzema tygodniami i odczytana została ze wszystkich ambon w kościołach rzymsko-katolickich. Treść jej, chociaż skierowana jest do nacjonalizmu wogóle, w niektórych ustępach kładzie nacisk na warcholstwo, zdziczenie i barbarzyństwo „Chrześcijańskiej Jedności Narodowej" w Polsce zwanej w skróceniu „Chjeną".

Oto co papież w encyklice swej głosi:

„WZAJEMNE UPRZEDZENIE I NIEDOWIERZANIE W SPRAWACH PAŃSTWOWYCH JEST PRZESZKODĄ, ABY WŚRÓD LUDÓW ZAPANOWAŁ POKÓJ".

Tak piętnując ohydne występowanie endecji przeciw innym stronnictwom, przeciw rządowi i państwu, potępiając nadużywanie kościołów do niecnej agitacji, papież woła:

„SPOŁECZNOŚĆ LUDZKA WRACA DO DZIKOŚCI OBYCZAJÓW LUDZI BARBARZYŃSKICH."

A dalej, papież wyraźnie przemawia do „Chjeny" polskiej, kategorycznie i bez dwuznaczników, potępiając zamachy, zbrodnie, obrazy majestatu i zamordowanie ś. p. Prezydenta Narutowicza.

"MNOŻĄ SIĘ SPISKI, ZASADZKI I ZABÓJSTWA JUŻ NIETYLKO OBYWATELI— ALE PRZEDSTAWICIELI PAŃSTWA. PYCHA DOPROWADZIŁA PARTJE POLITYCZNE DO TAKIEGO ZACIETRZEWIENIA, ŻE SIĘ NIE COFAJĄ PRZED ZBRODNIĄ OBRAZY MAJESTATU, ANI PRZED ZAMACHAMI — CZY ZGUBĄ OJCZYZNY!"

Wreszcie encyklika papieska zawiera ogólne wskazania, które winny zainteresować przedewszystkiem umyślnych i bezmyślnych niewiadomczyków, rozpalających nienawiści narodowościowe, a apoteozujących mord i mordercę na uroczystych nabożeństwach odprawianych w kościołach rzymsko-katolickich w Polsce.

„Tym oto niepohamowanym namiętnościom, ukrywającym się pod płaszczykiem dobra publicznego, czy patrjotyzmu, przypisać należy nienawiść i walki pomiędzy narodami. Albowiem miłość ojczyzny i narodu... stają się źródłem licznych niesprawiedliwości i krzywd, jeśli przekraczając słuszne granice, zamienia się w nieumiarkowaną narodu swego miłość. Korzyść zdobyta dla... państw z krzywdą drugich, może się wprawdzie ludziom wydawać jako coś wielkiego, trwałości jednak mieć nie będzie i sprowadzi karę."

W taki sposób papież kategorycznie potępia nietolerancje i zacietrzewienie nacjonalistyczne, zaznaczając to samo, co i my nieraz zaznaczyliśmy, że wrzaskiem i nietolerancją nie można budować nowoczesnego państwa.

Niedawno „Nowy Świat" zaprotestował przeciw mieszaniu się papieża do spraw wewnętrznych państwa polskiego, gdy nakazał on dwom biskupom Sapieże i Teodorowiczowi, aby złożyli godności senatorów polskich. Ale encyklikę owianą duchem słuszności i szczerą troską z powodu zatruwania dusz jadem polityki endeckiej, każdy rozsądny człowiek bez względu na przekonania wita z uznaniem.

Nie wiemy, czy słowa papieża odczytane były z ambon kościołów rzymsko-katolickich na wychodztwie.

Dotychczas nic o tem nie słyszeliśmy.

A przydałyby się one naszym tutaj Ićkom, Bójnowskim, Wojtalewiczom, Wróblewskim i Syskim. Byłyby zimną wodą na rozognione mózgi tych księży, którzy zamiast kazań o miłości braterskiej i tolerancji, oszczerstwa rzucają na rząd polski, państwo, gloryfikując mordercę pierwszego Prezydenta Polski.

Pobożni katolicy, którzy bez zmrużenia powiek słuchają wykładów politycznych swoich duszpasterzy, powinni się ich zapytać, dlaczego nie postępują oni w myśl wskazań najwyższego zwierzchnika i głowy kościoła — papieża.

Dlaczego demoralizują lud, dlaczego legalizują zbrodnię, dlaczego znieważają rząd polski, prawa konstytucyjne i znieważają państwo polskie.

O to pobożni katolicy, po przeczytaniu słów papieskich, swych kapłanów pytajcie.

wb.

Z CHWILI

WITOS I DĄB...

Przed paru dniami otrzymaliśmy wiadomość, za pośrednictwem agencji amerykańskich, że posłem Rzeczypospolitej w Washingtonie ma być p. J. Dąbski, zajmujący stanowisko obecnego posła dra W. Wróblewskiego. W depeszy czytaliśmy, że zmiana wypłynie z nowego układu sił partji sejmowych w Polsce i że w stronnictwie ludowem „Piast" nastąpiło coś w rodzaju rozłamu, czy też ostrego nieporozumienia.

Depesza jest niejasna. Nie podaje zasadniczych szczegółów i może wywołać najrozmaitsze przypuszczenia. Ale jedno jest absolutnie pewne. W łonie „Piastowców" toczy się od dłuższego czasu walka pomiędzy dwoma kierunkami politycznemi. Na czele jednego stoi Witos; drugiego Jan Dąbski. Pierwszy były premjer i wódz stronnictwa, drugi energiczny polityk, odznaczony za zawarcie pokoju z bolszewikami w Rydze.

Dąbski posiada znaczne wpływy na terenie byłego zaboru rosyjskiego, zaś Witos liczy głównie na Małopolskę, skąd „Piast" pochodzi.

Dąbski jest za zdecydowaną i określoną polityką stronnictwa, a Witos ciągle się waha i lawiruje w kierunku, jak sam powiada, utworzenia większości sejmowej, opartej na „mocnym fundamencie" i posiadającej „program realny i wykonalny."

Dążenia Witosa, zbyt mgliste i w rzeczywistości nic nie określające, spotkały się z silnym oporem zwolenników Dąbskiego. Niedawno odbył się w Warszawie zjazd zarządu głównego warszawskiego oddziału „Piasta". Na zjeździe tym, Dąbskiemu uchwalono wotum ufności, a Witosowi „głęboki szacunek." Dąbskiemu chodziło głównie o to, aby stronnictwo „Piasta" wykluczyło zupełnie możliwość sojuszu z Chjeną. Zjazd zgodził się na to i w rezolucji napiętnował **„usiłowania prawicy dążącej systematycznie do podkopania istniejących podstaw prawnych"**, — przyczem specjalnie wskazano na czyn Niewiadomskiego i gloryfikację przez prawicę jego zbrodni.

Jednem słowem, zarząd warszawski „Piasta", stanowczo wypowiedział się przeciw jakiemukolwiek łączeniu się z Chjeną. W odpowiedzi na to, Witos znowu zaczął mówić o większości, „programie realnym" itp.

Możliwe więc, że w rezultacie nastąpiło jakieś poważniejsze starcie i dlatego rozeszły się wiadomości o rozłamie „Piasta".

Czytelnicy „Nowego Świata" przypominają sobie zapewne nasz pogląd na „Piasta", natychmiast po wyborach, gdy powstały pogłoski o pertraktacjach Witosa z „Chjeną". Zaznaczyliśmy wówczas, że Witos, gdyby istotnie doprowadził do jakiegokolwiek sojuszu z prawicą, spowodowałby nie wątpliwie rozłam w swem stronnictwie. Mógłby nawet chwilowo większość stałą z prawicą utworzyć, ale zrujnowałby politycznie swoją partję, a sam wkrótce zeszedłby do zera, lub zostałby zwyczajnem narzędziem polityki endeckiej.

Tymbardziej zaś, gdy przeciw niemu staje Dąbski, a z nim najtężsi piastowcy, którzy sojuszu z wielbicielami zbrodni nie uznają.

Oczywiście, że prawica w kraju i tutaj na wychodźtwie drży z niecierpliwości, jak się walka Witosa z Dąbskim skończy. Tak, czy owak, liczy, że na rozłamie może wygrać grubą stawkę. Pocichu pomaga do pogłębienia różnic, rozpuszczaniem fałszywych wiadomości.

Z dużej chmury zazwyczaj bywa mały deszcz. W tym wypadku jednak, chwiejne stanowisko Witosa, który od wyborów ciąży w stronę prawicy, może doprowadzić do zmian daleko poważniejszych, niż w poselstwie w Waszyngtonie.

* * *

O NIEPODLEGŁOŚĆ IRLANDJI

Na spokój w „wolnem państwie irlandzkiem, bynajmniej się nie zanosi. Wódz republikańskich sił de Valera, w jedynym dotychczas wywiadzie, ogłoszonym w „Westminster Gazette" w Londynie, zapowiada walkę dopóty, póki Irlandja nie zdobędzie niepodległości. De Valera twierdzi, że siły republikańskie, stawiające opór rządowi i armji „wolnego państwa", są najzupełniej legalnemi siłami zbrojnemi Irlandji. Wyraża nadzieję, że wkońcu naród irlandzki odniesie zwycięstwo, zachowując republikańską formę rządu. De Valera obiecuje wówczas dobre stosunki z Anglją. „Wolne państwo" nazywa de Valera sztuczką Lloyd George'a i dowodzi, że Anglicy kierują akcją przeciw ruchowi republikańskiemu.

Jednem słowem, według opinji de Valery, nie będzie spokoju w Irlandji, póki Anglja nie uzna całkowitej niezależności politycznej irlandzkiego narodu.

Z PRASY I O PRASIE

Warszawska „Dwugroszówka" nazywa Niewiadomskiego nieśmiertelnym. Jest on, oczywiście, o tyle „nieśmiertelnym", o ile nieśmiertelne jest „chjeństwo" jednostkowe i społeczne.

Ta sama gazetka zawiera wśród kilku ogłoszeń o nabożeństwach za duszę Niewiadomskiego jedno następującej treści:

„Za spokój świetlanej duszy

ś. p.

Eligjusza Niewiadomskiego

który własnym życiem obudził ducha narodu, odbędzie się Msza Święta w dniu 15 b. m. (czwartek) w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, o godzinie 9 i pół rano, na które zapraszają patrjotów.

Robotnicy, administracja, szefowie".

Ogłoszenie powyższe komentuje warszawski „Robotnik" w ten sposób:

„Anonimowe p a ń s t w o „chjeńskie" w dalszym ciągu przy pomocy anonimowych „robotników, administracji i szefów" prowadzi swą niecną agitację, równającą się podburzaniu do nowych zbrodni. A kler, mimo odezwy episkopatu, idzie skwapliwie na rękę tym wywrotowcom prawicowym."

* * *

A „Przewodnik Katolicki" z New Britain, Conn. przejęty bezecną orgją księży i endeków w Polsce tak pisze:

„Pytam was Mili Czytelnicy, czy tak ludzie czczą zwykłych morderców?! Stanowczo, że nie. W Niewiadomskim naród nie widział zbrodniarza, ale Polaka-patrjotę, który już niemógł wytrzymać, który nie mógł ścierpieć frymarczenia krwią i mieniem narodu i jak sam powiedział „kto zbeszcześci mą żonę lub matkę — uderzam", więc i on uderzył — bo bezczeszczono Ojczyznę. Niewiadomskiego nie sądzono na podstawie polskiego prawa karnego, gdyż polskie prawo kary śmierci w takich wypadkach nie przepisuje. Niewiadomskiego skazano na karę śmierci, chociaż jeden z trzech sędziów wyroku nie podpisał, więc bezprawnie."

Ohyda, bez końca ohyda.

* * *

To też jednym błyskiem w tym zatęchłym bagnie moralnego zniepravienia — pisze „Dz. Ludowy" — jest postępek krakowskiego koła weteranów powstania 1863 roku. Istnieje w w Krakowie przytułek dla starców, niezdolnych już do pracy zarobkowej, weteranów dawnego powstania. Nadzwyczajnie skromne posiada ono fundusze. Każdy grosz złożony na to schronisko jest dużą pomocą.

A jednak ci starcy, ludzie nad grobem stojący, ludzie bez żadnych zasobów pieniężnych — zdobyli się na piękny czyn. — Odrzucili znaczną zapomogę pieniężną, by — honoru nie splamić.

Malarz krakowski, Fabjański, był jednym z pierwszych, którzy zamówili mszę żałobną za Niewiadomskiego. Ksiądz łapczywie przyjął ofertę i mszę odprawił. W kościele Kapucynów, gdzie ongiś Kościuszko przysięgał bronić wolności do ostatniej kropli krwi, odprawiono nabożeństwo, zakupione przez Fabjańskiego.

W kilka dni później ten sam Fabjański rzucił sto tysięcy marek dla weteranów 63 roku i zapowiedział, że stale, co miesiąc dawać będzie na ten przytułek znaczniejszą ofiarę.

Ale weterani odrzucili dar.

Nie chcieli przyjąć pieniędzy człowieka, który apoteozuje a-narchję. Nie chcieli pieniędzy od ludzi, którzy wraz z groszem kainowy podawali im uścisk.

Woleli nędzę, może głód, aniżeli spodlenie się.

Tym bezimiennym starcom, umiejącym cenić godność osobistą — należy się nasz szacunek.

* * *

„Wiadomości Codzienne" z Cleveland podają interesującą uwagę tej treści:

„Niejednokrotnie zapytywano w prasie, czy mistrz Paderewski jest polskim, czy też naturalizowanym obywatelem amerykańskim?

Obecnie wyszperano, że pan Paderewski z okazji otrzymania doktoratu w uniwersytecie Kalifornijskim — przyznał się, że już otrzymał drugie papiery obywatelskie.

Na dobre więc mistrz zagniewał się na Polskę i przestał już być największym i najszlachetniejszym polakiem a jest „amerykaninem polskiego pochodzenia!".

O prezydencie Narutowiczu bezwstydna prasa endecka napisała, że był obywatelem szwajcarskim, poczytując to mu za zbrodnię. Co napisałaby o panu Paderewskim obywatelu amerykańskim?

ROZMAITOŚCI

ILU JEST ŻYDÓW NA ŚWIECIE?

Na konferencji dorocznej komitetu żydów amerykańskich, — Ludwik Marshall złożył sprawozdanie, z którego wynika, że na całym świecie mieszka około 15 miljonów 293 tysięcy żydów, z tego w Stanach Zjednoczonych 3 miljony 330 tysięcy, w Polsce 3 miljony 716 tysięcy, w południowej Rosji, 2 miljony 375 tysięcy, w Rumunji 960 tysięcy, reszta przypada na inne kraje.

WĘGIERSKI „IWAN GROŹNY"

Z okazji uroczystego obchodu urodzin Ivana Hejjasa, bohatera narodowego Węgier współczesnych, „Prager Presse" podała dłuższą i ciekawą sylwetkę. Syn handlarza win włościanina Ivan Hejjas z trudem skończył szkołę handlową w Kecskemecie i wstąpił na małą posadkę do kantoru bankierskiego, zakochał się w jednej z gwiazd kabaretowych, doszedł do wniosku, że jest wyzyskiwany i popełnił małą defraudację, poczem (było to w 1913 r.) zbiegł do Albanji i wstąpił do armji ks. Wieda. W czasie wojny zjawił się jako porucznik w rodzinnym Kecskemenie. Po obaleniu Beli Kuhna, zorganizował z motłochu ulicznego oddział, zdobył więzienie i uwolnił aresztowanych „białych" — następnie zaaresztował wszystkich działaczów postępowych w swojem miasteczku, a także i bogatszych żydów, zaprowadził do lasu i wyciął w pień, zginął między innymi wtedy znakomity prawnik prof. Buday. Z rozkazu Hejjasa rozstrzelano pozatem jeszcze ze 40 osób. Hejjas nawiązał bliskie stosunki z admirałem Horthy'm, który często go wzywa do siebie do Budapesztu. Hejjas zyskał nazwę węgierskiego „Iwana Groźnego."

„PSZCZOŁY" KARNAWAŁOWE

W tradycyjnym paryskim obchodzie półpościa zaszła kardynalna zmiana. Wybierana jest nie „królowa" karnawału lecz „pszczoła", i nie wyłącznie uroda decyduje o jej wyborze, tylko zalety charakteru i pracowitość. Wybory, które przeprowadzone będą w dwudziestu okręgach Paryża, już się rozpoczęły. W okręgu dwudziestym właśnie wybór padł na 24-letnią pannę Janinę Bonfils, która, będąc sierotą od 11 roku życia, utrzymuje babkę i brata; jest urzędniczką ministerstwa skarbu, gdzie ma 360 franków pensji miesięcznej, a wieczorami pracuje w biurze dziennika „Petit Parisien". Do składu jury wyborców należą radcowie municypalni, nauczyciele szkół oraz członkowie różnych organizacji publicznych.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi z New Yorku. — Rząd polski zrobił ustępstwo rodzinie mordercy Niewiadomskiego, wydając jego zwłoki do pochowania na powązkowskim cmentarzu. Korzystając z tego „Chjena" urządziła manifestację, tak ohydną, jakiej nigdy w historji nie znała Polska. Urządzili endecy niebywałą szopkę, widocznie dlatego, ażeby okazać nietylko swoim, ale i obcym, że cześć i hołd składają zbrodni.

Celu endecy nie dopięli. Lud polski od czcicieli mordu się odwraca, a zagranica orgje chjeńskie w Polsce pokrywa wieloznaczącem milczeniem.

Zakazali biskupi manifestacji w kościołach, ale księża drwią poprostu z zakazu. Wszystko łajdactwo w Polsce i na wychodztwie woła: niech żyje zbrodnia! To się nazywa u panów i księży „duch narodowy".

Kto posiada odrobinę bodaj rozsądku i uczciwości, ten ze wstrętem splunąć musi na kompromitujące Polskę rozwydrzenie prawicowe

Czytelnikowi z Passaic, N. J. — Jeżeli skrypt jest wystawiony na 1,000 koron, to taką sumę przeliczoną na marki obowiązany jest sz. pan zwrócić szwagrowi w Polsce. W konsulacie poinformowali pana dobrze.— Szwagier nie ma prawa żądać zwrotu sumy w dolarach.

* * *

Czytelnikowi S. P. z New Yorku. Miasteczko znajduje się w strefie neutralnej i dotychczas nie wiemy, czy będzie należeć do Litwy, czy do Polski.

* * *

Czytelnikowi W. J. z Ansonia, Conn. Adresu ob. S. Kellera nie znamy.— Zdaje się, że obecnie przebywa w okolicy New Yorku. Sprawa, o którą sz. ob. pytacie skończyła się, o ile wiemy polubownie.

* * *

Czytelnikowi W. J. z Troop, Pa.— Jeżeli w tych księgarniach, które poleciliśmy, żądanych przez was sz. ob. dzieł niema, to wątpimy, czy je gdziekolwiek otrzymacie na wychodźtwie. Chyba, że która z księgarń tutejszych sprowadzi książki z Polski.

* * *

Czytelnikowi P. S. — Używa się określenia „Litwa Kowieńska" od czasu, gdy dywizja żeligowskiego zajęła ziemię wileńską i nadała jej nazwę Litwy Srodkowej. W rzeczywistości, obecnie ani jedna nazwa ani druga niema racji bytu. Wystarcza „Litwa".

Składajcie nalepki na wartościowe premje

Zacznijcie kupować teraz

MAGNOLIA i STAR MILK

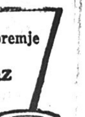

Napiszcie na jeden z adresów na drugiej stronie nalepki po illustrowaną listę premji

„Opłaci się składać nalepki"

FUTRA NA ZAMÓWIENIE. NIE SZYJĘ I SPRZEDAJĘ GOTOWE.
Przeróbki i reperacje takowych przyjmuje pracownia kuśnierska
A. ROŻEK
327 E. 14 St., New York City

PRZEZ 22 LATA
Nie zawiodłem jednego polaka, który nabył u mnie bizuterję.
Przed każdemi świętami opust
25 procent od wszystkich zamówień
Franciszek Ficek
330 EAST 72 ST., NEW YORK
Telefon Rhinlander 6280.
FICEK

DOKTÓR MARTINSON
Lekarz na wszystkie dolegliwości
295 East 10th St., blisko Ave. A
Godziny urzędowe: Od 8 do 10 rano: 12:30 do 1:30 pop. i 6 do 8 wiecz.
W Niedzielę: 8 do 10 rano i 1 do 2 pp.
Telefon: Orchard 2021

Affidavity, pełnomocnictwa, kontrakty, kupna, sprzedaży i inne sprawy notarjalne załatwiamy szybko i fachowo
Agencja Stowarzyszenia Mechaników Polskich
224 East 57th Str.
New York, N. Y.

Telefon: Drydock 9336.
SUMIENNA I FACHOWA OBSŁUGA
Ceny niskie.
DR. H. J. KORNBLUH
nad sklepem United Cigar Stores.
Mostki, korony, płyty i wszelkie naprawy. Wyrywanie zębów bez bólu.
162 AVE. B.
róg 10 ulicy, New York, N. Y.

Znany tutejszy Adwokat i Notarjusz
JÓZEF HELLER
233 E. 14th St., New York City
bawiący czasowo w Polsce przyjmuje zlecenia dla Polski i innych państw Europy we wszelkich sprawach. Zgłoszenia przyjmuje powyższa kancelarja

ASPIRYNA
Powiedz „Bayer" i dopominaj się
Prawdziwa
BAYER
Dopóki nie zobaczysz nazwy "Bayer" na paczce lub na tabletce nie otrzymujesz prawdziwego Bayer wyrobu przepisywanego przez lekarzy, przez przeszło dwadzieścia dwa lata i uznanego przez miljony, jako doskonały na:

Neuralgję	Ból głowy
Ból zębów	Lumbago
Ból uszu	Reumatyzm
Zaziębienie	Ból, Ból.

Przyjmujcie tylko "Bayer" paczkę, która zawiera odpowiednie instrukcje. Wygodne pudełko z 12 tabletkami kosztuje kilka centów. Aptekarze również sprzedają flakoniki z 24 i 100 tabletkami. Aspiryna jest marką ochronną wyrobów Bayera Monoaceticacidester Salicylicacid.

DR. BRYAN
333 East 17 St., New York City
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
LECZY CHRONICZNE CHOROBY krwi, nerwów, nerek i pęcherza, mężczyzn wyłącznie.
Godziny: od 9 rano do 8 wieczór.
W niedzielę od 9 rano do 1 po połud.

Telefon: Orchard 1521.
JÓZEF HALICKI, M. D.
— LEKARZ —
GODZINY: 12 do 2 po południu, 6 do 8:30 wieczór
W niedzielę do godziny 2 po południu.
311 EAST 10 STREET
NEW YORK.

DR. H. E. COOK
CHOROBY OCZU, USZÓW, GARDŁA I NOSA
GODZINY: Od 4 popołudniu do 7 wieczór. Rano 1 w niedzielę na zamówienie
36 WEST 82 ULICA
NEW YORK CITY.
Tel.: Schuyler 0177.

NOSA, GARDŁA, USZU I OCZU SPECJALISTA
Godziny: Zrana 11—1; Wiecz. 5—7.
DR. J. SALERNOW
218 E. 15ta ulica. (pom. 2 a 3 Ave.)
Telefon: Lexington 4839

SKLEPIKARZE I AGENCI!
Podajemy do wiadomości, iż otrzymaliśmy z Europy wielki wybór: Brzytew, Nożyczek, Maszynek do strzyżenia włosów i innych fryzjerskich przyborów; Harmonji ręcznych i Organków ustnych, Pocztówek na Wielkanoc, oraz wiele innych artykułów do codziennego użytku. Wszystko w najlepszym gatunku. Sprzedajemy po niskich cenach. Zapraszamy polskich kupców, aby zwiedzili nasz skład. Pozamiejscowym wysyłamy nasz hurtowny katalog. Piszcie dziś, adresując
F. FORTUNA
422 East 9th Street
NEW YORK CITY

ARENA AUTO SCHOOL

BEZ POSADY
Uczniowie nasi dziś pracują i są szczęśliwi, gdyż nauczyli się fachu i zarabiają dziś od 25 do 50 dolarów tygodniowo.
SZKOŁA NASZA
posiada 5 systemów automobilów ostatnich modeli z 1921 roku, na których uczymy po polsku kierowania, jazdy i mechaniki.
Kurs trwa do 4-ch tygodni.
Dostarczamy posad. Uczcie się fachu, który popłaca. Dla pracujących szkoła otwarta w niedzielę
Piszcie po katalog darmo do:
ARENA AUTO SCHOOL
151 West 54th St., New York

PAIN-EXPELLER wam dopomoże!
Gdy Pain-Expeller jest wezwany do pomocy, Ból prędko zostaje zwyciężony i usunięty—znika. Przy pierwszych oznakach reumatycznych bóli, szarpiącej newralgji, dręczących bóli w biodrach, nabyjcie butelkę tego potężnego i pewnego linimentu rodzinnego i natrzyjcie się takowym. Prawdziwy Pain-Expeller ma Kotwicę, jako markę handlową. Wszystkie inne są imitacjami.

35c. i 70c. w aptekach lub wprost od
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

National Auto School

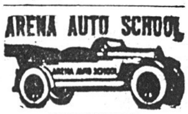

220 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue.
Dajemy najtańsze kursa we własnym języku, ucząc naprawy i jazdy na automobilach ostatniej konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie pozwolenia. Klasy otwarte dziennie i wieczorami.
KOMPLETNY KURS $25.00.

SNY ZDŁAWIONE

Napisał

FRANCISZEK FRĄCZEK

(Ciąg dalszy).

Wszedł człowiek obładowany bukietami żywych kwiatów.

— Kwiaty, wujaszku! Kwiaty! — zawołała. —

George odebrał bukiety i wręczył je narzeczonej z uwagą:

— Kwiaty dla kwiatka, by dom wujaszka pachniał jeszcze więcej.

Włożył w rękę człowieka napiwek i szepnął mu coś na ucho. Ten skinął głową i odszedł.

— Tak piękne kwiaty o tej porze roku! — zachwycała się Zosia, nie mogąc nasycić się zapachami. — Dziękuję ci, George! Dziękuję ślicznie.

Ucałował jej rączki w odpowiedzi.

— Lecz kwestja obiadu nieskończona, — rzekł zwracając się do Klątwy. — Zjemy go w mieście. Moją winą jest, że najlepszy obiad pod słońcem zmarnował się... Czy zgadzacie się, państwo?

Zosia i wujek spojrzeli na siebie.

— Nie odmawiamy zaproszeniu — odparł Klątwa.

Zosia znikła w tej chwili na schodach. George z wujaszkiem wyszli do ogródka. Piękne jesienne słońce rozkąpane w pogodzie przypiekało żarem.

— Oto letnie gospodarstwo... Kwiaty i pszczółki... Piękną jest wiosna kwiatów w tym ogródku, — objaśniał właściciel.

— A jeszcze stanie się piękniejszą, gdy Zosia będzie pielęgniarką, — dodał George.

Rozmawiali o Zosi, o jej młodości i szczęściu tak, jak ojciec i narzeczony wyobrażali sobie te rzeczy w dziewczęcych jej pragnieniach.

Nadjechała doróżka automobilowa. Zosia była już gotową. Wsiedli zaraz i pojechali.

Klątwa napotkał po drodze kilka znajomych mu twarzy — a między niemi młodego Okonia.

Dzioł słyszał, że kuzynka Klątwy przyjechała. Miał teraz sposobność zobaczyć ją. Wlepił po chamsku oczy i — oblizał się. Przypadła mu do gustu.

Zatrzymali się przed restauracją Orient.

— Będzie ci, Zosiu, niespodzianką zajść do chińskiej jadalni... Założę się, że jeszcze nie jadłaś ich potraw, — żartował George.

Weszli do środka. Przepych i czystość uderzyły ich zaraz. Zajęli odseperowane miejsce. Zosia obserwowała wszystkich.

Z sufitu zwieszała się w formach powojów zieleń, ściany pełne były wschodnich malowideł. Tu i ówdzie wisiały orygnalne chińskie obrazy. Podobne arcydzieła wymagały napewno parę lat cierpliwości i zdolności jednego człowieka. Bowiem — na delikatnej kanwie jedwabnej wyszywane były cieniuchnemi niteczkami całe kolorowe krajobrazy tak misternie, iż trudno było odróżnić je od farby.

Rzuciła okiem na stoły i krzesła. Wszystko importowane. Lśniły się na mahoniowem drzewie desenie piękne, kwadraciki i kółka wyłożone z rybiej kości — jak perły.

Zainteresowanie Zosi odczuł George i począł objaśniać obrazy, tkaniny i posążki, opowiadając o wielkości i znaczeniu kultury Chin.

Zjawił się Chińczyk, przynosząc pierwsze z zamówionych potraw: Chop-suey z ananasem.

Jedli z apetytem.

Gdy George zamilkł. zagadnął ciekawie Klątwa:

— Chciałbym wiedzieć, jaki wasz cel na przyszłość...

Zosia spojrzała na Georgea. Ten wyręczał ją, odpowiadając:

— Nie zastanowiliśmy się jeszcze nad tem, ale sądzę, że pytanie jest właśnie na czasie. Otóż z wiosną ukończę studja i stale zamieszkam w Ameryce. Zaraz po ukończeniu studjów mam zamiar wstąpić w związek małżeński.

Zosia rumieniła się i okręcaniem pierścionka na palcu zabijała lekkie zdenerwowanie.

— Wobec prawa będziemy ślubować miłość i wierność małżeńską — podkreślił George.

„Wobec prawa" obiło się dziwnie o uszy Zosi. Podniosła rozmarzoną głowę i zabrała głos:

(Ciąg dalszy nastąpi).

EUGENJUSZ MAŁACZEWSKI

KOŃ NA WZGÓRZU

(Ciąg dalszy)

Dzień ekspertyzy lekarskiej, był wielkim dniem Baonu. Od samego rana czyniono grube zakłady pieniężne, które miały zależeć od wyników ekspertyzy. Dawało się wyczuć ogólne podniecenie, jak przy totalizatorze. Podczas oględzin lekarskich, dokonywanych wobec całego Baonu, oczy wszystkich żołnierzy zawisły na ustach lekarza, kiedy miał zawyrokować, do jakiej ostatecznie płci niedźwiedzica należy.

Zapanowała martwa cisza, w której rozlegało się jedynie głośne bicie trzystu serc, oczekujących wyroku:

Wreszcie lekarz, młody, przystojny i zdolny ginekolog z Warszawy, obwieścił uroczyście wszem wobec:

— Baśka jest panną!

A wtedy uczynił się istny dzień sądny.

Stronnictwo, które trzymało się opinji, zgodnej z orzeczeniem lekarza, wyraziło swą radość trzykrotnem, gromkiem: „Hurra!". Podrzucano w górę czapki, wiwatując na całe gardło. Mający rewolwery otworzyli na znak uciechy rzęsistą palbę. Uczynił się taki tumult, że angielskie dowództwo zaalarmowało cały odcinek frontu, myśląc że to nieprzyjaciel wdarł się na tyły.

Zaczęto cisnąć się kupą do Baśki. Składano jej w darze, co kto miał do zjedzenia. A kto zdążył już podpić, lazł całować się do niej, roniąc łzy rzewne na jej śnieżne futro.

Jedna tylko Baśka zachowywała spokój, chociaż ogólne wzruszenie i ją ścisnęło za gardziel i łaskotało w nozdrza, zmuszając do kichania raz za razem.

— Baśka! dalibóg, porządna z ciebie kobita! — wołali entuzjaści:

A ona patrzyła im prosto w oczy, czując, że stanowi z nimi jedną rodzinę, że przestaje być zwykłą niedźwiedzicą polarną, lecz już jest jednej rasy, jednego narodu z tymi żołnierzami, którzy ją kocha ją i są z niej dumni, a dla których staje się oto żywym sztandarem, związanym z dziejami ich tułaczki po ziemiach dalekich, z ich bohaterstwem i nieuwiędłą chwałą.

I czarne jej oczy, w których świat odzwierciadlał się niby w wodzie żyjącej, zdawały się mówić:

— Setne z was chłopcy! Z wami żyć i umierać!...

V.

Parowiec płynął do Gdańska. Zimowe nadmorskie słońce jaśniało na wysokościach bladobłękitnego nieba. Nikły warkocz dymu snuł się z komina, niby z olbrzymiego cygara, wetkniętego pionowo w pokład okrętu. Za sterem ciągnęła się po wodzie śnieżno-zielona, wrząca brózda, rzekłbyś: wiorstowy niewód, napełniony po brzegi kotłującemi się rybami. Morze, drgające krótką, płaską falą, zdawało się kołysać nieustannie tysiącami luster, które odbijały tyle mokrego słońca, że blask ten zacinał po oczach wprost boleśnie, jakoby biczem, ukręconym z promieni:

Metalowe okucia na pokładzie jarzyły się chwilami, jak bengalskie ognie. Na dziobie okrętu kupiła się gromadka żołnierzy z odsłoniętemi głowami. Mewy z radosnym piskiem śmigały tuż nad nimi, zdając się dotykać w locie skrzydłem do ich włosów.

W gromadce było gwarno, jak na bolszewickim wiecu. Rozlegał się śmiech, podobny do końskiego rzenia. Brzmiały okrzyki:

— Śpiewać „Lamenty"! Chcemy „Lamentów"!

—Nie, nie! Lepiej „Białej róży kwiat"! — ozwał się jakiś melancholijny głos.

— Stul paszczę, kiedy cię nikt nie pyta! — wrzasnął w ciżbie inny głos. — Lamenty! Zaczynać!

Zaczem zaśpiewano chórem na nutę okrutnie dziadowską. Była to pieśń ulubiona przez Murmańczyków: „Lamenty podbiegunowe", którą ułożył swego czasu nieboszczyk major Bogusław Szul.

(Ciąg dalszy nastąpi).

EMIGRACJA ANGIELSKA

Prasa londyńska podkreśla niezwykle wielką emigrację Anglików do Stanów Zjednoczonych. W roku bieżącym, kwota wyznaczona na Wielką Brytanję będzie do 1-go lipca napewno wypełniona. Wynosi ona 7,342 osób.

Według statystyki, do Stanów Zjednoczonych wyjeżdża więcej Anglików, niż do wszystkich kolonji brytyjskich razem wziętych.

SZPITAL AMERYKAŃSKI

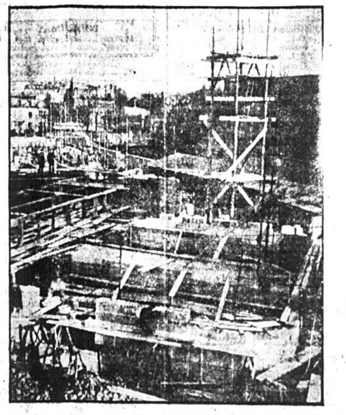

Dzięki ofiarności Amerykanów ukończono w Nevilly budowę olbrzymiego szpitala

Korespondencje

MOOSUP, CT.

Z ramienia miejscowego Koła P. S. L. „Wyzwolenie", odbył się obchód ku uczczeniu 450-letniej rocznicy urodzin sławnego astronoma Mikołaja Kopernika.

Z powodu szczupłości Polonji tutejszej obchód odbył się w mieszkaniu ob. A. Simbab, dnia 4go bm. Odczyt wygłosił ob. Siembab uzupełnił ob. A. Walas. Stosowne przemówienia wygłosili ob. A. Bigos i A. Mróz.

Niebawem będzie urządzony obchód powstania Kościuszkowskiego.

A. Bigos.

CHESTER, PA.

W poniedziałek 19-go lutego odbył się u nas Obchód Kopernika w połączeniu z wiecem posła Bagińskiego, który w drugim dniu swego przybycia do St. Zj. przemawiał w Chester, Pa. Obchód i wiec został urządzony staraniem miejscowego Koła P. S. L. „Wyzwolenie". Uroczystość zagaił i przewodniczył jej ob. Kozicki, powołując na sekretarza niżej podpisanego.

Pierwszy przemówił ob. Dybowski z New Yorku o dziełach i pracach Kopernika, następnie przewodniczący powołał posła Bagińskiego, który w długiem i pięknem przemówieniu przedstawił licznie zgromadzonej publiczności ostatnie wypadki w Polsce od czasu ostatnich wyborów. Zgromadzeni słuchali przemówienia posła z zapartym oddechem, aby nie uronić nic z tych słów prawdy, którą w Ameryce księża i ich pomagierzy starają się przedstawić w znaczeniu ubliżającym narodowi polskiemu.

Samsel.

TURNERS FALLS, MASS.

Dnia 25 lutego urządził tutejszy ks. Tokarczyk obchód Kościuszkowski, na którym przemawiał jakiś pan Bryda, z Adams Mass., który miał czelność w dzisiejszych czasach powiedzieć, że naród polski otrzymał Polskę w nagrodę za swoją pobożność rzymsko-katolicką. Ludzie, będący świadkami olbrzymich poświęceń i bojów armji polskiej i narodu polskiego pod wodzą Naczelnika Piłsudskiego stoczonych o zdobycie Polsce niepodległości, patrzyli się z uśmiechem ironicznym na rzymskiego pachołka, bredzącego, jak Piekarski na mękach.

Drugi z kolei mówca, wielebny proboszcz miejscowy, były zakrystjanin w seminarjum w Orchard Lake, wzywał Polaków do uświadamiania się, ale na książkach i gazetach pobożnych, jak „Piast" z Chicopee i „Przewodnik Katolicki", przestrzegając przed czytaniem „Nowego Świata", który ma czytelników zaprowadzić żywcem do piekła. Przemówienie Lekarczyka podobnie, jak bredzenie Brydy ludzie przyjęli z szyderstwem. Aranżerowie obchodu zawstydzeni swoją głupotą uciekli z sali, jak niepyszni.

Z wiecu posła Bagińskiego w Turners Falls

Dnia 1-go marca odbył się wspaniały wiec w sali tow. św. Kazimierza, na którem przemawiał K. Bagiński, poseł „Wyzwolenia". Niewielka sala wypełniła się cała publicznością, wiec otworzył ob. S. Wojtasiewicz, sekretarzował F. Gaca. Pierwszy przemawiał Z. Dybowski; przedstawił zebranym posła Kazimierza Bagińskiego. Poseł w swej półtora godzinnej mowie przedstawił zebranym obecne stosunki w Polsce, szkodliwą i podłą robotę posłów prawicy, czy „Chjeny"; jakich środków używała chjena z rzymskim klerem, ażeby zwyciężyć w wyborach, a gdy się im to nie udało dopuścili się ohydnego mordu na pierwszym Prezydencie Polski, Gabrjelu Narutowiczu. Następnie poseł omówił działalność P. S. L. „Wyzwolenia" z czego publiczność była zupełnie zadowolona. Składka do kapeluszy przyniosła $21.80 zaś składka imienna przyniosła $27.00. Razem $48.80. Kilku obywateli zapisało się na członków koła Nr. 360, o godzinie 10:30, publiczność zadowolona rozeszła się do domów.

Jeden z obecnych.

WESTFIELD, MASS.

Obchód ku czci Kopernika.

Staraniem złączonych Towarzystw w niedzielę dnia 18 marca, o godzinie 2 popołudniu, w sali polskiej przy Hanover ulicy odbędzie się uroczysty obchód Kopernikowski.

Program będzie bardzo urozmaicony. — Przemawiać będzie major miasta i superintendent szkół publicznych, oraz ob. A. Korona.

Rodacy w Westfield jak i okolicy powinni przybyć bez wyjątku zapatrywań politycznych czy religijnych. — Okażmy swą solidarność przed amerykanami.

Wstęp wolny

Komitet obchodu.

ELIZABETH, N. J.

Ks. Jan Wetula, miał wyzwać posła Bagińskiego na dysputę publiczną.

Wobec zbliżającego się wiecu posła Bagińskiego, który się ma odbyć w domu polskim we środę 14 marca, wśród prawicowców w Elizabeth zażywających słodkiej drzemki z powodu nieczynności żywiołów, zawrzało jak w ulu. Co ma nam przerwać słodki sen. Ma nam przypominać nasze błędy, może wytknąć trwonienie pieniędzy w kaczmarkowych korporacjach?! Nie, do tego niedopuścimy. Jeżeli się nie uda rozbić wiecu, to urządzimy tak, że poseł Bagiński zamiast nam robić wymówki, przypominać nam nasze obowiązki, będzie sam musiał się bronić przed zarzutami.

W tym celu prawicowcy podobno uprosili księdza Jana Wetulę, jako doskonałego znawcę położenia w Polscee, bo był w kraju podczas wojny i po wojnie, by wykazał posłowi Bagińskiemu, że niepotrzebnie się fatygował do Ameryki, bo polacy amerykańscy jeego nauk nie potrzebują, mając swoich polityków i mężów stanu wydziałowo - księżo - prawicowych.

Wśród obozu lewicowców w Elizabeth pogróżki prawicowców wywołały pewne zaniepokojenie i obawę — kto zwycięży w politycznej dyspucie, czy poseł Bagiński, czy rzecznik sił prawicowych.

Budżet francuski na rok 1923 przewiduje deficyt w wysokości 3,700.-000,000 franków.

* * *

Czwarta dywizja armji sowieckiej, będzie nosiła nazwę „Dywizja proletarjatu niemieckiego".

SEVERY LEKARSTWA UTRZYMUJA ZDROWIE W RODZINIE.

Na świerzbienie skóry- użyjcie

SEVERA'S ESKO

Maść antyseptyczna

Przygotowana z intencyą przyniesienia ulgi na świerzb i inne zarażenia skóry.

CENA 50c

Zapytajcie w aptece

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Z Brooklyna

GROŹNY POŻAR

W składzie starzyzny pnr. 327 Nevins ulicy, wybuchł onegdaj pożar, który zagrażał okolicznym domom. Gdy dym począł wdzierać się do sąsiednich mieszkań, przejęci strachem mieszkańcy na gwałt poczęli je opuszczać. Około 100 familji, zabierając ze sobą swój dobytek, wyszło przy pomocy policjantów i strażaków na ulicę. Jeden ze strażaków został podczas pracy raniony i umieszczony w szpitalu.

SAMOBÓJCY

Gdy Alfred Mc Cormick wszedł do mieszkania swego stryja O'-Morgana, pnr. 188 Chancey ulicy, zdziwił się, gdy tenże nie zjawił się go przywitać. Wszedłszy do piwnicy — zobaczył ciało jego zwisające z poprzecznicy sufitu. Morgan był bogatym kontraktorem. Przyczyna samobójstwa niewiadoma.

C. Daglisz, lat 61, zam. pnr. 327 New York Ave., w Jamaica, znany ogólnie budowniczy okrętów, powiesił się w piwnicy swego mieszkania. Zwłoki znalazła jego córka. Przyczyną targnięcia się na zycie był zastój w pracy.

KLUB OBYWATELI AMERYKAŃSKICH POLSKIEGO POCHODZENIA

JUTRO następne posiedzenie, we środę, o godzinie 8mej wieczorem, w sali 614 — E. 9. ulica. Posiedzenie zmienione z powodu wiecu posła Bagińskiego, który przemawiać będzie 15go marca we czwartek.

Obecność wszystkich członków wymagana.

Goście mile widziani.

ODCZYT

Szkoła im. Marji Konopnickiej urządza odczyt w Domu Narodowym na Driggs Ave., we wtorek, dnia 13 marca, o godz. 7-ej wieczór, który wygłosi dr. A. Kozłowska na temat:

„O POLSCE".

Odczyt będzie ilustrowany świetlnymi obrazkami z ziem ojczystych. Zarząd szkoły zapraszając polonję miejscową, zaznacza, że pożądanem by było, aby na odczyt rodzice przyprowadzili swoje dziatki. Niech dzieci polskie, które nie widziały nigdy żywej Polski, ujrzą jej przyrodę i bogactwo w obrazkach. Niech posłuchają pięknego wykładu dr. Kozłowskiej, aby zapamiętały — jak wygląda wielka ojczyzna ich dziadów i ojców.

KOMITET.

ODDZIAŁ I. ZW. MŁ. POL.

Zacni Koledzy i Koleżanki!

W imieniu Oddz. I-go Zw. Mł. Pol. zawiadamiam Was, że bardzo ważne posiedzenie odbędzie się we wtorek dnia 13-go marca o godz. 8-ej wiecz. w sali zwykłych posiedzeń.

A. Salik, sekr.

KOMITET OBCHODÓW NARODOWYCH ZŁĄCZONYCH TOWARZYSTW W GREENPOINT

W imieniu Komitetu uprzaszam delegatów wszystkich towarzystw o przybycie na posiedzenie w sprawie urządzenia Obchodu Kośiuszkowskiego.

A. Salik, sekr.

Wiktor Hugo powiada, że kobietka stworzoną została dla dopełnienia — głupca!

Tel.: Greenpoint 4086
Jeżeli dokucza Wam ból głowy albo oczu, poradźcie się specjalisty chorób oczu u
MEDOFF OPTICAL CO.
830 MANHATTAN AVE.,
Naprzeciw Greenpoint Teatru

Tel.: Greenpoint 2034.
DR. NICHOLAS LAWREY
92 ECKFORD STR.
Godziny Biurowe:
10—12 rano.
6—8 wieczór.
Kompletna porada lekarska za umiarkowane honorarjum. Prowadzę własną aptekę pn. 258 Driggs Ave., Brooklyn

Phone Greenpoint 5412.
DR. ANTONI PETRIKO
DENTYSTA - CHIRURG
229 BEDFORD AVENUE
cor. North 4th St.
Williamsburgh.

POLSCY LEKARZE

Tel.: Greenpoint 5715.
DR. LUDWIK GRYCZ
126 Eckford St., Brooklyn
GODZINY PRZYJĘCIA:
9—10 rano,
1— 2 po południu,
6— 8 wieczorem,
W niedzielę od 12—2 po południu.

Telefon: South 995.
St. M. Lewandowski, M. D.
Specjalista Chirurg
GODZINY:
8—9 rano, 1—2 po południu
6—8 wieczorem
707 Fourth Avenue, blisko 23 ulicy, Brooklyn, N. Y.

Tel.: 0499 South.
DR. A. W. RUSIN
CHOROBY KOBIECE I CHIRURGJA
206 — 17th Street, Brooklyn, N. Y.
Godziny urzędowe:
od 11 do 1 po południu,
od 7 do 8 wieczór.
W niedzielę tylko na zamówienie.

Telefon: Greenpoint 2279.
Dr. Marion R. Siudziński
GODZINY OFISOWE:
1—3 po południu i 6—8 wieczór.
Oprócz wieczorów w niedzielę
173 Metropolitan Ave.,
pom. Bedford Ave. i Berry St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. Franciszek W. Wiński
Dwa biura w Brooklynie:
546 Leonard St. blisko Nassau St. | 116 North 9 St. blisko Berry St.
Godziny:
Od 6 do 8 wieczór | Od 9 do 10 rano
Od 1 do 2 po pol. | Od 8 do 9 wieczór
Tel. Greenpoint 3735 | Greenpoint 2403

PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
UBRANIA I PALTA
szyje podług najnowszej mody. — Staranność wykonania jest moją zasadą.
Ceny bardzo przystępne.
Odnawiam, czyszczę i prasuję garderobę męską i damską.
JAN RUTKOWSKI
1037 Manhattan Ave.
BROOKLYN, N. Y.

BEDFORD PHOTO STUDIO
Polscy Fotografiści
Sobolewski i Maszynowski
Są artystami w swym zawodzie. Na zdjęciach weselnych i grupowych specjalna zniżka. Portrety: olejne, wodne i kredowe
328 BEDFORD AVE, B'KLYN
(Pom. ulicą S. 2gą i 3-cią.)

Prgnę zawiadomić Szanowną Publiczność, że z dniem
10-GO MARCA B. R. OTWIERAM NOWY
SKLEP RZEŹNICZY
POD FIRMĄ
FRANK BALISH
1085 Manhattan Ave., blisko Dupont St.
MOJE DOTYCHCZASOWE FILJE MIESZCZĄ SIĘ:
1017 Manhattan Ave. —— 146-a Nassau Ave.
183 Bedford Ave.
SPRAWIĘ, ŻE DOLARY WASZE BĘDĄ WIĘCEJ WARTE
NIE ZAPOMNIJCIE — W TĘ SOBOTĘ
(NIE MAM NIC WSPÓLNEGO Z INNEMI SKLEPAMI)
FRANK BALISH

Tel.: South 8239.
Z. A. Beck, Kontraktor Ciesielski i Budowlany
Ciesielska budynkowa robota i reperacja. Roboty cementowe i murarskie. Zakładam letnie siatki i zimowe okna do domów. Zakładam okna do ganków. — Wszelkiego rodzaju dachy i reperacje tychże.
329 EAST 2-ND STREET, SO. BROOKLYN, N. Y.

UNION ROOFING CO.
Dziegieć i żwir, żużle, Dachówki, Tabliczki Łupkowe „Rubberoid" Asfalt i Asbest do Dachówek, Rynny, Drabiny i Okna strychowe.
RYNNY, DRABINY I „SKYLIGHTS"
Filje: 110 MAURICE AVENUE ELMHURST, N. Y. Telefon: Newtown 0473
Biuro i Yard
270-272 Oakland Street
BROOKLYN, N. Y.
Telefon: Greenpoint 2025.

O PIEŚŃ POLSKĄ.

Czy szanujemy, czy kochamy tak, jak należy pieśń ojczystą?

Czy zdajemy sobie sprawę, jakie ma ona dla każdego narodu znaczenie, a w szczególności dla takiego jak my wychodźtwa?

Czy pamiętamy znaną i starą prawdę, że póty żyje naród, póki w ojczystym języku śpiewa?

Zdaje się, że jest wielu, bardzo wielu polaków na wychodźtwie, którzy o wartości i pięknie pieśni polskiej zapominają. Jest wielu takich, którzy wogóle śpiew lekceważą, nie mając pojęcia jak wpływa on nie tylko ideowo, ale wprost fizycznie na człowieka.

Wychodźtwo polskie w Ameryce, biorąc statystycznie najmniej ze wszystkich interesuje się na serjo śpiewem i muzyką. Każdy młody niemiec, włoch, czech, rosjanin, ukrainiec i tp. bierze udział w chórach, kształcąc w ten sposób podstawowo poczucie piękna.

Polska młodzież unika polskich chórów. Czasami, przypadkowo interesuje się cudowną melodją pieśni dziadów i ojców.

Dlatego chóry polskie z małymi wyjątkami, nie mogą się równać z chórami innych narodowości. Gdy wypadnie stanąć obok doskonałego chóru rosyjskiego, nie każdy polski podejmie rękawicę.

Jest w New Yorku chór „Echo". — Zna go polonja, słyszała go wiele razy. W ostatnich czasach chór wzmocnił się, zyskując sporo nowych członków i dobre głosy. Ale to wszystko mało. Chcemy wszyscy mieć zespół śpiewaczy męzki pod każdym względem pierwszorzędny, dlatego pragniemy więcej sił, więcej kolegów do naszego grona.

Próby pod kierunkiem wytrawnego dyrygienta p. Łosińskiego, odbywają się w Domu Narodowym we wtorki, o godzinie 8.30 wieczorem.

Kandydatów i chętnych do śpiewu prosimy. Kraut, sekr.

RESTAURACJA
DOMU NARODOWEGO
przy 19-23 St. Marks Pl., New York,
Poleca Szan. Polonji Nowego Yorku i okolicy swą wyborną prawdziwą polską kuchnię.
Cena obiadu w dnie powszednie 55c.
KOŁDUNY
Prosimy o poparcie. ZARZĄD.

Automobile na licytacji
Wszystkie wyroby i modele
stosownie do stanu kieszeni każdego. Sprzedawane na PUBLICZNEJ LICYTACJI każdego poniedziałku, wtorku, czwartku i soboty BROWN'S 3rd Ave., róg 11th St. Automobile zawsze na wystawie.

DR. G. BUKKI
POLSKI LEKARZ
55 East 93rd Street, Newe York City
Leczy chorych mężczyzn, niewiasty i dzieci.
SPECJALNOŚĆ REGULOWANIE TWARZY I NOSA
Godziny konsultacyjne:
Od 9-tej rano do 7-ej wieczór.
W świąteczne dnie i w niedzielę do 4.

WYNALAZCY! Wielu z Was straciło grube pieniądze na patentowaniu i sprzedaży wynalazków! Nim więc darmozjady naciągną Was na wysyłkę wynalazku i patentowanie, żądajcie naszych informacji! Potrzebujemy kilka silnych patentów o umiarkowanych cenach. Co macie? Inventor's Information Bureau, N., 363 Westfield Ave., Rahway, N. J.

BUCZERNIA
POLSKA
Czy wiecie o tem Szanowni Rodacy, iż ... otwarty pierwszorzędny skład wszelkiego rodzaju Mięsa, Drobiu i Wędlin. Krajana siekana kiełbasa
Kiszki wyborowe
każdego czasu, w niedzielę otwarte od 7 do 10 rano i 5 do 8 po południu. Spodziewamy się poparcia naszej Polonji
B. J. i K. D.
1892—2 Ave.
NEW YORK N. Y.

TEATR POLSKI
pod dyr. Wandycz i Ochrymowicza
CZWARTEK, 15-go MARCA
Początek o godz. 8-ej wieczorem
"CHRZEŚNIAK WOJENNY"
Moose Auditorium Hall
1312 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Musicie umieć tańczyć
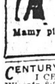
Nie zwlekajcie. Nauczcie się natychmiast w starej i najlepszej polskiej SZKOLE ...AŃCÓW
177 East 84th Street
róg 3-ej Avenue
Zawsze otwarta.
Ceny umiarkowane
Mamy pięćdziesiąt doświadczonych nauczycielek.

CENTURY TEATR, 62-nd STREET I CENTRAL PARK WEST
Wieczór 8:25. Popołudniu: środy i Soboty
Międzynarodowy sukces artystyczny
„THE LADY IN ERMINE"
Przemawiający do każdego.
DOBRE BALKONOWE SIEDZENIA $1.00

RIVOLI TEATR, B'WAY i 49 UL.
Emil Jannings w Dramacie Szekspira „OTHELLO"
RIALTO TEATR, B'WAY i 42 UL.
Tryumfalny sukces Cecil B. De Mille'a „ŻEBRO ADAMA"
Orkiestra z 50 osób w obudwuch Teatrach

HIPPODROME
43rd STREET AND 6th AVENUE
LEPSZE CZASY Przedstawienie Największe
WIELU POLSKICH ARTYSTÓW
Dwa razy dziennie: 2:15 p. p. i 8:15 w.
Cena: — 50c i $1.50

B. TOMASZEWSKI
(Real Estate)
634 FOURTH AVENUE,
blisko 18ej ulicy,
BROOKLYN, NEW YORK
TANIE DOMY W SO. BROOKLYNIE

8 fam. murowany, 5 pokoi i wanna, 1 mortgage $8,000, 2 mortgage $4350, rent $3,036 na rok, cena $19,000, gotówki $4,000.
6 fam. murowany, 4 pokoi i wanna, elektryka, 1 mortgage $6,000, 2 martgage $4,100, rent $2,484 na rok, cena $17,000, gotówki $4,000.
6 fam. murowany, 4 pokoi, 1 mortgage $4350, 2 mortgage $3500, rent $1,616 na rok, cena $11,000, gotówki $2,500.
4 fam. i 2 sklepy, drewniany, 5 pokoi i 4 pokoi, 1 mortgage $5,000, 2 mortgage $2,000, rent na rok $1,764, cena $10,500, gotówki $3,500.
3 domy 6 fam., 4 pokoi i wanna, 1 mortgage $4,500, 2 mortgage $1800, rent z każdego domu $1,848 na rok, cena domów po $13,000, gotówki $3500.
4 fam. murowany po 4 pokoi i wanny, 1 mortgage $3,000, 2 mortgage $2,500, rent na rok $1,044, cena $9,000, gotówki $3,500.
4 fam. murowany po 4 pokoi, 1 mortgage $3,000, 2 mortgage $2,400, rent na rok $1,032, cena $8,600, gotówki $2,600.
3 fam. murowany, 17 pokoi, 3 wanny, 1 mortgage $5,000, rent na rok $1,488, cena $12,800, gotówki $4,000.
3 fam. murowany, 17 pokoi, 3 wanny, elektryka, gazowe ogrzewanie, nowo umalowany, 1 mortgage $4,500, rent na rok $1,500, cena $12,900, gotówki $5,000.
3 fam. murowany 20 pokoi, 3 wanny, 1 mortgage $4,400, 2 mortgage $1,100, rent na rok $1,560, cena $12,750, gotówki $5,300.
3 fam. murowany, 17 pokoi, 3 wanny, elektryka, 1 mortgage $4,500, rent na rok $1716, cena $14,000, gotówki $3,500.
3 fam. drewniany, 17 pokoi, 3 wanny, 1 mortgage $3,000, 2 mortgage $2,400, rent na rok $1,200, cena $8,600, gotówki $2,000.
2 fam. drewniany, 12 pokoi, 2 wanny, 1 mortgage $3,000, 2 mortgage $1,000, rent na rok $960, cena $6700, gotówki $2,000.
2 fam. drewniany, 8 pokoi, 2 wanny, elektryka, 1 mortgage $1,800, cena $5,200, gotówki $1,000.
2 fam. murowany, 11 pokoi, 2 wanny, elektryka, rent $1,500 na rok, cena $11,500, gotówki $2,500.
2 fam. „Stucco", 11 pokoi, 2 wanny, elektryka, parowe ogrzewanie, 3 garaże, lota 30x100, rent $1800 na rok, cena $12,000, gotówki $4,000.
2 fam. murowany, 13 pokoi, 2 wanny, elektryka, parowe ogrzewanie — nowy dom, szklannna weranda, 1 mortgage $6,500, rent na rok $2,040, cena $16,000, gotówki $6,000, w najlepszej części Bayridge.
GROSERNIA na sprzedaż, z urządzeniem i całym towarem, lease na 3 lata, 5 pokoi do zamieszkania, rent $65 miesięcznie, targuje się tygodniowo $400, wszystko za gotówkę. Cena $1900; dobry interes dla odpowiednich ludzi.
Podaję do wiadomości, że przeprowadziłem się na nowe miejsce do własnego biura. Proszę Szan. publiczności o poparcie. — Sprzedaję domy, kupuję mortgage, wypożyczam pieniądze na 2 mortgage. Biuro obecnie znajduje się pod 634 Fourth Avenue, blisko 18 ulicy. Zajmuję się również reparacją. Wszelkie porady darmo. Biuro otwarte codziennie od 9 rano do 9 wieczorem. W niedzielę od 9 rano do 6 po południu.
Bardzo dużo mam tanich domów. (16e)

DROBNE OGŁOSZENIA

Praca dla kobiet
(Help wanted Female)

NAPRAWIACZEK
do pracy na „singer bag mending maszynach", doświadczone mają pierwszeństwo, lecz doświadczenie nie konieczne, stała posada.
Zgłosić się supt. John Roth
LAWSON BAG CO.,
264 Water Street, Manhattan. (13f)

OPERATOREK
do wszelkich typów maszyn do szycia brassieres i bandeaux. Zgłaszać się natychmiast: BEAUTY BRASSIERE CO., 62 Colden St., dwa bloki od góry z High Street, pół bloku z Warren St., Newark, N. J. (14f)

OPERATOREK potrzeba na suknie. — Kolman Bros. 3009 Atlantic Avenue, Brooklyn. (17f)

„SEALERS-IN" doświadczonych dziewcząt do pracy przy „sealing flare stems"; dobra zapłata, stała robota. Zgłoszenia: Lamson Lamp Co., 357 Ogden St., Newark, N. J. (15f)

OPERATOREK na stem maszynach; dobra zapłata, stała robota. Zgłoszenia: Lamson Lamp Co., 357 Ogden St., Newark, N. J. (15f)

POTRZEBA operatorek „finishers, cutters i menders", na sweaters. Stała praca, dobra zapłata. Harding Knitting Mills, 2067 Fulton Street, Brooklyn. (14f)

OPERATOREK i dziewcząt do nauki do szycia dziecinnych sukienek; stała praca, H. J. Meizler & Son, 471 — 18th St., Brooklyn. (15f)

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej roboty domowej, mała familja, Mrs. Moldow, 41 Morrin Ave., Palisade, N. J. tel.: Cliffside 953. (15f)

OPERATOREK potrzeba do szycia fartuchów, stała praca, dobra zapłata. Modern Apron Co., 1331 Bristow Street, Bronx, 3 bloki na zachód od Freeman subway stacji, lub wziąć Boston Road tramwaj do Bristow St. (15f)

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej roboty domowej, rodzina składa się z 3 osób, dobry dom. Telefon Flatbush 4864. (15f)

POTRZEBA doświadczonych dziewcząt do roboty na programme tassels, jak również dziewcząt do nauki. Dużo roboty. Zgłoszenia: New York Tassel & Cord Co., 35 Howard St., New York City. (19f)

OPERATOREK i dziewcząt do szycia kieszeń potrzeba doświadczonych. — Zgłoszenia Wyckoff Knitting Mills, Cypress Ave. & Decatur St. Brooklyn. (15f)

DZIEWCZĄT DZIEWCZĄT
POTRZEBA 50 DZIEWCZĄT DO NAUKI
przy operowaniu maszyn wyrabiających koperty
AMERICAN PAPER GOODS CO.
BROOKLYN, N. Y.
50 WASHINGTON STREET,
8 piętro. (13f)

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)

POTRZEBA DZIEWCZĄT
do nauki; $12 na początek. Szansa do awansu.
CASCADE LAUNDRY
843 Myrtle Ave., Brooklyn. (13f)

PRASOWACZEK
doświadczonych do pracy na damskiej muślinowej beiliźnie.
Zgłoszenia 2gie piętro
The Lingerie Co.
259 PLANE ST.
NEWARK, N. J. (17f)

DZIEWCZĄT potrzeba do czystej „assembling" roboty, idealne warunki pracy, dobra zapłata, robota na sztukę, zgłoszenia: Standard Electric Mfg. Co., 350 Mulberry St., Newark, N. J. (17f)

POTRZEBA dziewcząt do pracy przy asembling, doświadczenie nie wymagane, dobra zapłata, stała posada. Radio Industries Corp., 131 Duane St., (12f)

DZIEWCZYNY do lekkiej domowej pracy w małej rodzinie. L. Klickman, 137 Hooper St., Brooklyn, Williamsburg 2165. (13f)

Dziewcząt i Kobiet
do pracy w fabryce pakowania oliwek. Doświadczenie niekonieczne. Płaca $10.
FALCON PACKING CO.,
113 Hudson St. (13f)

DZIEWCZĄT
powyżej lat 16
do nauczenia się interesu przy guzikach
2 EVERGREEN AVE.,
COR. COOK ST., BROOKLYN (13f)

OPERATOREK
doświadczonych przy szyciu jedwabnej bielizny. Dobra zapłata
BEAUTY UNDERWEAR CO.,
126 — 5th Avenue. (13f)

OPERATOREK
doświadczonych i dziewcząt do nauki na zigzag maszynach.
ATLANTIC ART LINEN MFG. CO.
182 Atlantic Ave., Brooklyn. (19f)

OPERATOREK
doświadczonych do szycia dziecinnych sukienek. Stała praca, dobra zapłata
ROGALLY'S
40 Flatbush Ave., Extension
Brooklyn, Sperry Bldg. (14f)

OPERATOREK doświadczonych na fartuchach, majteczkach dziecinnych i do łatwego szycia, do robienia dziurek, do szycia na zigzag maszynach i prasowaczek. Mode Mfg. Co., 78th St., & 88th Ave., Woodhaven, L. I. (14f)

HEMSTITCHERS, doświadczonych przy poszewkach na poduszki i „needlework art materials", także do nauki, stała praca. Zgłoszenia cały tydzień. — Morris Katz, 113 Greene St. top floor. (13f)

OPERATOREK
i dziewcząt do wykańczania z doświadczeniem na „sweaters"
Evergreen Knitting Mills
864 CYPRESS AVE.
róg Jefferson Ave. blisko Myrtle Ave.
Broklyn, N. Y. (13f)

DZIEWCZĄT
mamy parę posad otwartych dla inteligentnych i chętnych do pracy dziewcząt. Robota jest lekka i czysta. dobra zapłata na początek, i szybki awans.
OWENS & TRAEGER
11th & Adams Sts.
Hoboken, N. J. (13f)

OPERATOREK
doświadczonych potrzeba do pracy przy damskich jedwabnych bluzkach. Stała praca. Zgłoszenia na 4 piętro.
S. & N. WAIST CO.
60 Shipman Street
Newark, N. J. (16f)

DZIEWCZĄT
potrzeba! 23c na godzinę. szansa do awansu.
NATIONAL ASBESTOS MFG. CO.,
163 Henderson St., Jersey City. (19f)

OPERATOREK
z doświadczeniem na dziecinnych sukienkach. Stała praca, dobra zapłata.
HARRIS & CO.,
23 Treat Pl. naprzeciw Branford Theatre, Newark, N. J. (17f)

OPERATOREK
do maszyn Singera do szycia.
Warunek: poprzednia praca na Singer power maszynach.
Doświadczenie niekonieczne.
PARAGON GARMENT CO.,
114 Greene St. (13f)

OPERATOREK, doświadczonych przy jedwabnych i „tricollette" bluzkach. 471 Hudson Ave., Brooklyn, Nevins, lub de Kalb Ave. stacje subwaju. — Zgłoszenia cały tydzień. (13f)

DZIEWCZĄT
do nawlekania podrobionych pereł i lekkiej fabrycznej roboty.
Nie potrzeba doświadczenia.
JOSEPH H. MEYER BROS
220 25 St., Brooklyn (tfnf)

OPERATOREK doświadczonych na „overlock, hemstitch, zigzag i one needle" maszynach do szycia, stała praca, dobra zapłata i robota tygodniowa podczas nauki. Daisy Underwear Co., 541 Fitheenth Ave., róg 13th St., Newark, N. J. (15f)

FLAREMAKERS
Stemmakers, mounters, tipless, sealers, exhausters, potrzeba również dziewczyn do nauki.
AMERICAN AUTO LAMP CO.
415 Union St., Union Hill, N. J. (16f)

DZIEWCZĄT powyżej 16 lat do nauczenia się szycia na „power" maszynach, również do pracy jako inspektorki i egzaminatorki, robota od tygodnia podczas nauki. Daisy Underwear Co., 541 — 15th Ave., róg 13th St., Newark, N. J. (15f)

DZIEWCZĄT
do ubierania tartuszków i majteczek dziecinnych.
POLKASE
453 Broome Street (15f)

OPERATOREK
przy „overlock i two needle" maszynach.
Stała praca, dobra zapłata.
POLKASE
453 Broome Street (15f)

DZIEWCZYN, dobra płaca początkującym, lekka praca przy „assembling"; elektryczne przybory, doświadczenie nie konieczne; stała praca. Levitson Mfg. Co. 226 Newell St. Greenpoint, Brooklyn (14f)

OPERATOREK
doświadczonych, także „finishers" przy sukniach;
najwyższa płaca;
stała praca przez cały rok
PERTH AMBOY MFG. CO.
380 New Brunswick Ave.
Perth Amboy, N. J. (14f)

Praca dla kobiet
(Help wanted Female)

DZIEWCZĄT
do pracy na „bench work, foot press i power press', dużo roboty; można dobrze zarobić na robocie od sztuki.
ANSONIA CLOCK CO.
7th Ave. & 12th St. Brooklyn. (15f)

OPERATOREK
doświadczonych do szycia różnych części koszul męskich; również dziewcząt do ogólnej pracy.
BEDFORD SHIRT CO.
2486 Webster Ave., Bronx, róg 189 ulicy (15f)

DZIEWCZĄT
do lekkiej roboty we fabryce. Fabryka znajduje się tylko jeden blok od D. L. & W. R. R. stacji.
TIFFANY MFG. CO.,
50 SPRING ST.,
NEWARK, N. J. (13,15,18f)

DZIEWCZĄT
do szycia na Singer sewing machines, również, dziewcząt do nauki i „table workers" dobra sposobność dla tych, które dopiero przybyły z Kraju
ROSENWASSER BROS.
346 JACKSON AVE.
blisko Bridge Plaza
LONG ISLAND CITY (13f)

MŁODYCH KOBIET
ZIELONE ŚWIĄTKI
Po co wahać
Otrzymacie $12
od Poniedziałku do południa w sobotę
TAK
i jeżeli umiecie się uwijać Możecie zarobić $15 do $18 łatwo
Dlaczego nie mieć tych pieniędzy na dodatek!
Niektóre mężatki potrzebują je a panny chcą je na swoje świąteczne kostjumy.
SPRÓBUJCIE
Zgłoszenia Loft Inc.
224 EAST 57th ST. NEW YORK CITY,
lub Loft Inc.
Vernon & Paynter Aves. L. I. City. (13f)

DZIEWCZĄT
PRZY „ASSEMBLING"
Robota przy lekkim metalu.
Doświadczenie niekonieczne.
$12 na tydzień podczas nauki; szybki awans;
48 godzinny tydzień.
CHAS. FISCHER SPRING CO.,
240 Kent Ave., blisko Grand St.,
BROOKLYN, N. Y. (13f)

OPERATOREK, doświadczonych przy jedwabnych i „tricollette" bluzkach. 471 Hudson Ave., Nevins lub De Kalb Ave. stacje subwaju. Zgłoszenia cały tydzień. (13f)

OPERATOREK, praca cały rok długi doświadczone tylko. Singer Sewing Machines, American Character Doll Co., 73 Spring St. (14f)

DZIEWCZĄT
operatorek do pracy
przy buckach
Stała posada
dobra zapłata
Five Star Shoe Co.
PIERCE & NINTH AVES.
LONG ISLAND CITY, N. Y. (13f)

DZIEWCZYN
potrzeba do „bench work"
dobra zapłata, stała robota.
Zgłaszać się
MOUNTING & FINISHING CO.
86 — 34 St. B'klyn. 5 piętro. (17f)

OPERATOREK
POTRZEBA DO PRACY NA BLUZKACH
Dobra zapłata, stała robota.
5 DNI NA TYDZIEŃ
SAMUEL LEVINE
416 Stevens Street.
West Hoboken, N. J. (13f)

DZIEWCZĄT potrzeba doświadczonych i do nauki na maszynach do szycia; do pracy na białych materjach; stała praca i dobra zapłata; S. Watine, 195 Franklin St., — róg Greene St. Brooklyn. (15f)

POTRZEBA kobiety do ogólnej doboty domowej, dobry dom, dobra zapłata, familja składająca się z trzech osób. — Telefonować Berkshire 5699. (15f)

DZIEWCZĄT
potrzeba do pracy w „sweater mills" doświadczenie nie wymagane;
STRAPPON KNITTING MILLS,
994 Cypress Ave.,
Brooklyn, N. Y. (15f)

"BRASSIERES"
Doświadczonych „seamers, binders, strippers i examiners".
Stała praca cały rok.
William E. Cain Co.,
55 LAFAYETTE ST., NEWARK, N. J. (13f)

POTRZEBA „buttonhole makers" do ręcznej pracy na męskich lepszych koszulach. Philip Arzberger, 18 East 22nd St., N. Y.. (17f)

POTRZEBA DZIEWCZYN
doświadczonych na wszystkich operacjach na „miniature incandescent" lampach.
Najwyższa płaca
i stała praca.
TITAN MINIATURE LAMP CO.,
287 Glenwood Ave.
Bloomfield, N. J. (13f)

POTRZEBA DZIEWCZYN
przy „hemstich" na maszynie do wązkiego obrębiania.
Stała praca.
Przyjmujemy do naki
Zgłoszenia
LONG HANDKERCHIEF CO.
347 Bloomfield Ave.
Passaic, N. J. (15f)

KOBIET
do lekkiej fabrycznej pracy, stała praca, dobra płaca
L. G. MFG. CO.
Woodhaven & Atlantic Ave.
brać Jamaica lub Fulton St. elevator. (13m)

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

SILNYCH FOUNDRY ROBOTNIKÓW
COREMAKERS I MOLDERS
przy
BENCH SQUEEZERS I ROLLOVER MACHINES
Pytać o Mr. Egley przy
UNITED STATES EMPLOYMENT OFFICE
49 East 19th St., N. Y. C.
lub zgłosić się:
BRIDGEPORT MALLEABLE IRON WORKS
South & Railroad Avenue,
Bridgeport, Conn (17-m)

POTRZEBA mężczyzn do sprzedawania fortepianów. Stała praca. Zgłoszenia o 7:30 rano. J. P. Linahan, 100 East 133 Street, Mott Haven Stacja, Lexington Avenue Subway Express. (13m)

POTRZEBUJE mężczyzny do nauki w balwierni. Kurs dzienny i wieczorny. 255 Driggs Ave., Brooklyn. (13m)

POTRZEBA mężczyzn do mycia naczynia. Zgłoszenia Hotel Gotham, 5th Avenue & 55th St. (13m)

PIERWSZEJ klasy maszynistów potrzeba na motor trucks. Zgłoszenia: 206 — 14th St., Long Island City. (15m)

CHŁOPCA POTRZEBA
Zgłoszenia
SUPERIOR SAW MFG. CO.
147 Torry Street
Corona, L. I. (13m)

MĘŻCZYZN POTRZEBA
do pracy we fabryce farbowania futer.
FEDERAL FUR DYEING CO.,
407 Willouby Ave., Brooklyn. (19m)

ROBOTNIKÓW
do noszenia worków z cukrem w domu towarowym. $26.40 tygodniowo. Zgłosić się gotowi do pracy. Beard's Erie Basin Stores, Beard & Van Brunt Sts., Brooklyn, koniec Crosstown linji tramwajowej. (19m)

ROBOTNIKÓW potrzeba. Zgłoszenia: Hopwood Retinning Co., 56 Commercial St., Greenpoint, Brooklyn. (19m)

STOLARZY
doświadczonych
na małych drewnianych paczkach.
ANSONIA CLOCK CO.
12th St. & 7th Ave., Brooklyn. (15m)

SILNYCH chłopców; $12 tygodniowo.— Chas. A. Fox Box Co., 361 W. 26th. (13m)

CHŁOPCÓW
powyżej lat 16
do nauczenia się interesu przy guzikach
2 EVERGREEN AVE.,
COR. COOK ST., BROOKLYN (13m)

OPERATORÓW
Pocket Makers — Lining Makers
przy pierwszorzędnych męskich paltach gotowych, stała praca
J. L. Taylor
101 — 4th Ave., 2gie piętro (14m)

POCKETMAKERS
PRZY MĘSKICH PALTACH
Zgłoszenia 9te piętro
INTERNATIONAL BUILDING
107 — 4th Ave. (13m)

ROBOTNIKÓW, DO FOUNDRY
do nauczenia się odlewania.
Stała praca.
TUTTLE & BAILEY MFG. CO.,
Berry & North 10th St., Brooklyn. (14m)

ROBOTNIKÓW do czyszczenia okien, doświadczonych z referencjami do roboty w mieście i rezydencjach na prowincji. Flatiron Window Cleaning Co. 18 E. 23rd St. (14m)

FREIGHT HANDLERS
białych lub czarnych
10-godzinny dzień, 49 centów na godzinę. Zgłoszenia o 8ej rano do
General Foreman
N. Y. N. H. & H. R. R.
Room 3050 Grand Central Terminal (13m)

„WOODWORKERS on saw and jointer. 514 W. 24th St. (13m)

SAWYER i Jointer, stała praca. 541 W. 24th St. (13m)

CABINETMAKERS
PRZY
BUDOWIE OKRĘTÓW
pierwszorzędnych mężczyzn, stała praca, dobra płaca; stolarze do domów niech się nie zgłaszają.
Curtiss Aeroplane & Motor Corp.
Garden City, L. I. (15m)

POLISHERS, doświadczonych do pracy przy kandelabrach. Corona Corp, 555 W. 26 St., St. (14m)

POTRZEBA MĘŻCZYZN
do stałej pracy, dobra płaca
dobre życie dla samotnych,
Domy dla mężczyzn z rodziną, $8.00 miesięcznie,
Znajomość fachu niepotrzebna
Zgłosić się do:
New Jersey Zinc Company
93 Main St., Franklin, N. J. (t.f.n.)

ROBOTNIKÓW potrzeba do pracy na wewnątrz i zewnątrz. 12 godzin w dzień i w nocy, 40c na godzinę. Zgłaszać się natychmiast L. Mundet & Son, róg Hillside & Long Aves. Hillside, N. J. (13m)

ROBOTNIKÓW
doświadczonych
przy lampach elektrycznych
„nitgogen type C."
do „anchoring" i montowania
Zgłoszenia
Apex Electrical Specialty Co.
79 Orange Street
Newark, New Jersey. (17m)

MĘŻCZYZN
doświadczonych w obszywaniu jedwabiem walizek.
K. KAUFMAN & CO.
169 Murray St.
Newark, N. J. (13m)

MĘŻCZYZN do stajni doświadczonych na noc. Zgłoszenia cały dzień. Sirulnick, 276 Williams Ave. Brooklyn. (13m)

Praca dla mężczyzn
(Help wanted Male)

„POLISHERS I GRINDERS"
dobra płaca, stała robota.
SANDOW TOOL CO.,
Rochelle Park, N. J.
blisko Hackensack, lub zgłosić się do newjorskiego biura pod 396 Broadway. (19m)

CHŁOPCÓW
do machine shop i lekkiej assembling pracy.
LEHMAN & CO.,
2360 MYRTLE AVE., BROOKLYN (18m)

500 ROBOTNIKÓW do ładowania wagonów węglem, w kopalniach w Pennsylvania, dobra płaca i warunki życia. Zgłaszać się do przedstawiciela cały tydzień. Nie potrzeba żadnych pieniędzy. Interstate Agency, 73 West St. (13m)

"POLISHERS" pierwszorzędnych "all-round" mężczyzn przy mosiężnych i białych metalach. T. Hahn Inc., 18 Hopkins Ave., Jersey City. (14m)

GÓRNIKÓW POTRZEBA
kopalnia żelaza blisko Wharton, New Jersey.
Dobre domy, elektryka i woda do wydzierżawienia od $5 do $10 miesięcznie.
Stała robota.
Zgłaszać się listownie lub osobiście:
THOMAS IRON CO.,
Wharton, New Jersey (15m)

WOODWORKING
mężczyzn do pracy przy maszynach.
Fifth Avenue Coach Co.,
605 WEST 132nd ST., ROOM 4 (tfn)

POTRZEBA ROBOTNIKÓW
do ogólnej pracy w „scrap iron yard". Dobra zapłata, stała praca.
BOUNONO BROS.
Brooks & Mereseles Sts.,
Jersey City, N. J. (15m)

ROBOTNIKÓW
STAŁA PRACA
DZIENNE I NOCNE SZYCHTY
Zgłoszenia przed 7 rano lub pomiędzy 5:30 a 6 po południu.
Stosunki mieszkalne dogodne.
National Sugar Refining Co.,
Yonkers, N. Y.
Brać subway do Van Cortlandt Parku, potem Yonkers tramwaj do Getty Square (31m)

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

WARSZTAT szewski, reparacyjny do sprzedania z powodu wyjazdu; „finisher i trimmer" maszyny; również „stitch" maszyna. 2 pokoje do zamieszkania, rent tani. 19 Fleming Avenue, Newark, N. J. (15b)

MEBLE z 3 pokoi do sprzedania. Można zamieszkać. A. Czochowska 253 East 125th St., 1 piętro. (15s)

GRASERNIA i delikatesen w polskiej dzielnicy na sprzedaż tanio. 1 Broome Street, Brooklyn. (19b)

BUCZERNIA do sprzedania w polskiej dzielnicy, bardzo tanio, 240 Norman Ave., Greenpoint, Brooklyn. (26b)

DELIKATESEN na sprzedaż z powodu wyjazdu na farmę, tanio. J. Kotulak, 277 Driggs Ave., Brooklyn. (19b)

GRAMAFON za $25 z rekordami, kosztował $75. Kattarowski, 195 East 4th St., New York City. (19b)

PIEKARNIA na sprzedaż, dobrze idący interes, w dobrym miejscu, razem z maszyną do wyrabiania ciasta, dwoma piecami, jedną maszyną do ciastek, wóz.

CANDY Store z pokojeh, blisko teatru i polskiego kościoła. Cena $400. 180 Belmont Ave., Newark, N. J. (15b)

koń, jedna piekarska kara „Vim", prawie nowa. Cena za wszystko $2500; rent wynosi $40 miesięcznie. Zgłoszenia O. K. Bakery, Emil Sowa, 601 Howard Ave., Bridgeport, Conn. (15b)

GROSERNIA i delikatesen na sprzedaż w dobrej dzielnicy, wyrobiony interes. Zgłoszenia: 116 S. Orange Ave., Newark, N. J. (3b)

WARSZTAT szewski na sprzedaż z powodu choroby, rent $20. N. Grzesik, 1360 Stebbins Ave., New York City. (15b)

CAFETERIA i lunchroom w Brooklynie, narożnik w dobrej sekcji biznesowej, duży zysk, tygodniowy obrót $650 gwarantowany, cena $5,500 na warunkach. Świetnia sposobność dla spólników. Bez agentów. Zgłoszenia: J. D. Lunch, 512 W. 42nd Street. (13b)

BUCZERNIA i grosernia na sprzedaż, bardzo tanio, w dobrej okolicy, dwa pokoje do zamieszkania, 320—5th Street Jersey City, N. J. (13b)

BUCZERNIA i grosernia do sprzedania, bardzo tanio, z powodu nieznajomości tego fachu. Zgłoszenia do właściciela. 33 Star Street, Ansonia, Conn. (17b)

GROSERNIA i delikatesen na sprzedaż nie ma książek. 1629 Norman Street, Ridgewood, L.I.N.Y. (15b)

BUCZERNIA do sprzedania. 136 Driggs Ave. Buczernia do sprzedania, 336 Oakland Street, na rogu Green Street. Zgłoszenia 103 Engert Ave., Brooklyn. (16b)

GRAMOFON za $25 z rekordami, kosztował $75. Katarowski, 195 E. 4th St., New York City. (16s)

RESTAURACJA i lunchroom na sprzedaż z powodu nieporozumienia między spólnikami, tanio. Zgłoszenia, 925 Grand Street, Brooklyn. (13b)

GROSERNIA i buczernia na sprzedaż w polskiej i ruskiej okolicy, stary wyrobiony interes z powodu wyjazdu do kraju. W. D. c-o Nowy Świat. (13s)

CANDY store z 3ma pokojami na sprzedaż z powodu wyjazdu na farmę, w polskiej dzielnicy, blisko parku, teatru szkoły, polskiego kościoła. 91 Driggs Ave Greenpoint Brooklyn. (13s)

GROSERNIA do sprzedania, 133 Franklin St., Greenpoint. (13s)

GROSERNIA i delikatesen i candy store w polskiej i angielskiej okolicy na sprzedaż. Istnieje od 30 lat, z 2-ma pokojami do zamieszkania. Zgłoszenia listowne na H. P., Nowy Świat. (20s)

Interesy do sprzedania
(Business Opportunities)

DO SPRZEDANIA buczernia, sklep rzeźnikowy w polskiej dzielnicy, bardzo tanio, za bezcen. 949 Manhattan Ave. Brooklyn, Greenpoint. (23s)

DO SPRZEDANIA w polskiej dzielnicy dobrze prosperujące interesa, Grosernia i Delicatessen, Buczernia, Candy Store z pokojami. Interes Szewski. Dry Goods store. Interes Krawiecki, Sklep z przyborami do warzenia piwa, Salon, Reustaurant, itd.
W. WOLAŃSKI
Polskie Biuro Realnościowe
111 Dupont St., Brooklyn, N. Y.

ŚWIETNA restauracja z regularnymi obiadami, otwarta 6 dni w tygodniu. Rent $90. Tygodniowy dochód $500; 3-letni lease. Cena $2,500, dobra okolica. Pap, 414 E. 16th St. (13s)

ŚWIETNA SPOSOBNOŚĆ! Buczernia i grosernia, blisko New Yorku; elektryczna maszynerja. Przyrządy do robienia kiełbas, 2 samochody, tani rent, długi lease, 4 pokoje do zamieszkania. Zaopatrujemy okręty. Polsko-słowacka klientela. Dochód tygodniowy $1,200. Cena ze składem $8,000; gotówki $4,000. PAP, 414 E. 16th St. (13s)

KUPIĘ lub założę krewiecki interes w miejscowości, gdzie nie ma krawca lub takowy jest potrzebny. Zgłaszać się do Józefa Oszajcy, 244 Orange St., Springfield, Mass. (19b)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

GAWLINSKI & CO.
Polecają następujące „bargains"
W NEW YORKU
3 fam. murowany ze sklepem, rent $1,548. Cena $14,000; mała wpłata.
8 fam. i 2 sklepy na Ave A. Rent $2,604. Cena $21,000, wpłaty $5,000.
10 fam. w bardzo dobrym stanie. Rent $2,500. Cena $16,500, wpłaty $3,000.
16 fam. i 2 sklepy na Ave A. Rent $4,092. Cena $32,000, mała wpłata.
20 fam. 5 piętrowy. Rent $2,800. Cena $18,000, wpłaty $5,000.
18 fam. i sklep (piekarnia) fire proof. Rent $4,200. Cena $30,000, wpłaty $5,000.
33 fam. „All Imprv." Rent $11,508. Cena $65,000, wpłaty 15,000.
10 fam. na 7 ulicy naprzeciw kościoła. Rent $4,068. Cena $35,000, wpłaty $6,000.
W SO. BROOKLYNIE
2 fam. murowany ze sklepem na 4 Ave. Rent $1,332. Cena $8,500, wpłaty $3,500.
2 fam. drewniany, w dobrem położeniu. Cena $6,000, wpłaty $2,000.
3 fam. murowany. Rent $840. Cena $6,750, wpłaty $2,500.
4 fam. drewniany w dobrym stanie. Rent $720. Cena $3,600, wpłaty $2,000.
6 fam. murowany, rent $1,608. Cena $11,000, wpłaty $2,000.
6 fam. drewniany. Rent $1,080. Cena $8,500, wpłaty $2,500.
8 fam murowany. Rent $2,040. Cena $16,000, wpłaty $4,000.
9 fam. murowany. Rent $3,420. Cena $20,000, wpłata wedle umowy.
16 fam. apartment. Rent zgórą $4,000. Cena $30,000, wpłaty $5,000.
W GREENPOINT
3 fam. drewniany w dobrym stanie, 15 pokoi. Cena $6,750, wpłaty $3,000.
4 fam. mur. „All improv." Rent $2,880. Cena $15,000, wpłaty $3,500.
6 fam. drewniany w dobrym stanie. Rent $1,284. Cena $11,000, wpłaty $5,000.
8 fam. mur. „All Improv." Rent $4,100. Cena $23,500, wpłaty $5,000.
Oprócz powyżej wymienionych, mamy wiele innych do sprzedaży na bardzo łatwych warunkach i z małą wpłatą gotówki. Zgłosić się do:
GAWLINSKI & CO.
Jedyne Polskie Biuro Realnościowe w Nowym Yorku
426 E. 16 St., New York City
Ofis otwarty od 9 rano do 8-ej wieczór.

DOM 9 pokoi, na 2 familje, lota 100x100. College Point. Cena $12,500, gotówki $4,000. E. Kozack, 206 Driggs Avenue, Brooklyn. (13e)

DOM 2 familijny w Jamaica, garaż, cena $13,500, wpłaty $3,000. E. Kozack, 206 Driggs Ave. Brooklyn. (13e)

TANIOŚĆ! 84 akrowa farma, 14 akrów lasu, 70 akrów ładnej uprawnej ziemi, 6 pokojowy dom, stodoły, kurniki i inne zabudowania, dużo owoców, 2 konie, 2 krowy, 75 kur, maszynerja, wozy, blisko stacji kolejowej. Musi być natychmiast sprzedana. Cena $6,000; mała wpłata gotówką, reszta na mortgage. Joseph Cohen 143 Albany St., New Brunswick, N. J. (12rs)

2 DOMY z piekarnią na prowincji na sprzedaż. Cena $12,000. Tygodniowy obrót $400, lota 42½x243½ stopy. Zgłoszenia: Kaczmarski, 8522 — 5th Ave., Bayridge. (14rs)

DOMY blisko New Yorku do sprzedania. Nowe, gotowe do zajęcia; 3 pokoje $1,000, gotówki $250.. 4 pokoje $1.225, gotówki $400. — 5 pokoi $1,450, gotówki $500.— Domy z lotami, woda, gaz, elektryka,— wszystkie ulepszenia. Szkoła, kościół, sklepy. Spłata miesięczna, jak rent. — Peter Metzka, Room 74, — 180 Broadway York City. (4s)

Z POWODU śmierci farma musi być za bezcen sprzedana, 300 akrów, dobrej ziemi, budowniczy las, 3 duże owocowe sady, rzeka i jezioro na farmie, nowy dom 10 pokoi i stodoła i inne dobre zabudowania, 18 krów, 2 jałowki, byk, 2 konie, 200 kur, 3 świnie i rozmaita maszynerja potrzebna na dużej farmie,— mila do stacji kolejowej, 3 mile do miasta, szkoła przy farmie. Cena za wszystko $5000, gotówki $2000.
PISARKO & POKUTNY
429 East 5th Street
New York City. (13af)

FARMA 110 akrów, dom 10 pokoi, telefon w domu, elektryka i woda we wszystkich budynkach, wielka stodoła i inne zabudowania, 11 sztuk bydła, 2 konie, 150 kur, sad, rzeka, na stanowej drodze, przy samym miasteczku, cena $4,000; gotówki $1,500. Także mam dużo innych małych i wielkich farm na sprzedaż blisko Nowego Yorku. Zgłoszenia osobiście lub listownie do Peter Owdy— 194 Avenue A, róg 12 ulicy, N. Y. C. (19e)

Poszukiwania
(Information Wanted)

LIST do odebrania dla Pani Eleonory Hosowicz, New York City, od J. Hosowicz, 1942 Dalkieth Street, Nicetown, Pa., Philadelphia, Pa. (15i)

MĘŻCZYZNA samotny lat 35, z braku znajomości poszukuje towarzyszki życia od 30 do 40 lat, polka, panna, wdowa lub rozwódka, musi być inteligentna. — Pisać V. S. Elm Street, Thompsonwille, Conn. (13i)

POSZUKUJE FRONTOWY POKÓJ ZOSOBNYM WEJŚCIEM LUB NIE, PRZY FAMILJI, MUSI BYĆ CICHY DOM. — ZGŁOSZENIA 271 AVENUE B. — N. SAWICKI co- JARZWINSKI. (13i)

SPÓLNIKA poszukuje do sklepu gramofonów. Dobre warunki. 139 Avenue A, New York City. (16i)

Pokoje do Wynajęcia
(Rooms to let)

POKÓJ umeblowany dla 2 kawalerów. 293 Eckford St., Brooklyn. (13r)

TRZY POKOJE nie umeblowane do wynajęcia; zimna woda, osobny toilet, rent $25. Janitor, 418 E. 19th St. (14r)

KTO CHCE NAJLEPIEJ KUPIĆ **KTO CHCE** NAJPRĘDZEJ SPRZEDAĆ
Dom, farmę, lotę, interes, sklep, i t. d.
GAWLIŃSKI & COMPANY
Kupno i sprzedaż realności. — Kontrakty kupna i sprzedaży.
426 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.